

Mark'k'oossi S'aafeedda Mishiraachchuwaa K'aalaa Geluwaa

Mark'k'oossi s'aafeedda mishiraachchuu koyro doommiiddikka, «Hawe S'oossaa Na'aa Yesuusi Kiristtoosa mishiraachchuwaa k'aalaw doometsaa» yaagee. Ha mishiraachchuwaa k'aalaa gidдон Yesuusi oosuwaa asanne maatay de'iyaa asaa gidiide shiik'eedda. Yesuusa maatay Aa timirttiyaan, s'alahiyaa c'itaa bolla aw de'iyaa wolk'k'aaninne asaa nagaraa atto giyaawaan be'etteedda. Yesuusi, «Taani Asaa Na'ay yeeddawe, asaa, nagaraa ayiletetsaappe la'a kessanaw ta de'uwaa aatsaade immanaassa» yaagiide I bare huup'ew haasayeedda.

Mark'k'oossi Yesuusa taarikiyaa suureenne wolk'k'aa kumeedda ogiyaan odeedda. I gaanaw koyyo k'ofaykka Yesuusa k'aalaanne timirttiyaa gidennaan I ootseedda maalalissiyaa oosatuwaa bollana. S'ammak'iyaa Yohaannisa taarikiyaa, Yesuusa s'ink'k'ataanne paac'iyaa k'antsaan erissi simmiide, Yesuusa timirttiyaanne patsuwaabaa aassiide odeedda. Wodiyaappe guyyiyaan Yesuusa kaalliyaawanttu Aa loytsi eri beeddawaa keena aanana ek'ettiyaawanttu Aa loytsi is's'eeddino. Wurssetsaa shemppatuu Yesuusa de'uwaan wurssetsaa saaminttaa gidдон poletteedda oosatuwaa; hewanttukka Aa kak'k'etsaabaanne Aa dendduwaabaa odiyaawantta.

Mark'k'oossa mishiraachchuwaa wurssetsaan

k'inifiyaa gidдон de'iyaa 16:9-20 paydatuu
Geeshsha K'aalaa itti itti biletsaa s'alalaan
de'iyaa wantta.

Shemppatuwaa Ubbatoo Imetteedda K'antsa K'ofatuwaa

Mishiraachchuwaa doometsaa 1:1-13

Yesuusi oosuwaa Galiilaan doommeeddawaa
1:14–9:50

Yesuusi Yersaalamen ootsowaa 10:1-52

Yersaalameninne izi yuushshuwaan Yesuusa
wurssetsaa saaminttaa 11:1–15:47

Godaa Yesuusa dendduwaa 16:1-8

Hayk'uwaappe dendeedda Godaa
k'onc'c'etsaanne saluwaa buussaa 16:9-20

S'ammak'iyaa Yohaannisa Awaayuwaa

(Mat. 3:1-12; Luk'. 3:1-18; Yoh. 1:19-28)

¹ S'oossaa Na'aa* Yesuusi Kiristtoosa wonggalaa
mishiraachchuwaa doometsaa.

² Nabiyyaa Isiyaasi s'aafeedda Mas'aafan
S'oossay,
«Be'a; ta kiittiyaawaa taani neeppe sintsaaw yed-
dana.

I new ogiyaa kessanawaa.

³ Itti bitanii biittaa bazzuwaan bare kooshshaa
d'ok'k'u ootsiide,
«Godaa ogiyaa giigissite.

I hamettana loossuwaakka,
aw suurissite» geeddawaadan»

haneedda.

⁴ S'ammak'iyaa Yohaannisi asaa
s'ammak'iiddinne, «S'oossay hintte nagaraa atto
gaana mala, hinttenttu nagaraappe simmiide

* **1:1** S'oossaa Na'aa: Beni S'aafetteedda itti itti biletsaan hawe
baawa. **1:2** Mil. 3:1

s'ammak'ettite» yaagi k'aalaa odiidde biittaa bazzuwaan kesi wod'd'eedda.

⁵ Yihudaa gadiyaan de'iyaa Asay ubbayne Yerusaalame katamaa Asay ubbay Yohaannisakko yeeddino. Barenttu nagaraakka paas'ina, Yohaannisi he asaa Yorddaanoosa Shaafaan s'ammak'eedda.

⁶ Yohaannisi gaaluwaa isikiyaappe dadetteedda mayuwaa mayyiide, bare s'eessan dafuwaa danc'c'eedda; k'ay booliyaanne wora eessaa meedda.

⁷ Yohaannisi k'aalaa odiidde, «Taappe guyyenna daro minniyaawe yee; haray atto, Aa c'aammaakka gediyaappe kessa tookkanaw taani bessikke.

⁸ Taani hinttentta haatsaan s'ammak'ay; shin I hinttentta Geeshsha Ayyaanan s'ammak'anawaa» yaageedda.

*Yesuusi S'ammak'etteeddawaanne
Paac'etteeddawaa*

(Mat. 3:13-17; 4:1-11; Luk'. 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Yesuusi he wode Galiilaa gadiyaan de'iyaa Naazireete katamaappe yiina, Yohaannisi Yorddaanoosa Shaafaan Aa s'ammak'eedda.

¹⁰ Yesuusi haatsaappe kesosaanna saluu dooyettishiinanne Geeshsha Ayyaanay bare bolla harap'p'iyaadan wod'd'ishin be'eedda.

¹¹ K'ay saluwaappe, «Taani siik'iyaa ta Na'ay neena; taana nebay nashechchee» yaagiyaa k'aalay sisetteedda.

¹² Ellekka Geeshsha Ayyaanay Asay bayinna mela sa'aa Aa yeddeedda.

¹³ Yesuusi Asay bayinna saan barena Sees'aanay paac'c'ishshin, oytamu gallassaa gatseedda; du'aannakka de'eedda; kiitanchchatuukka yiide, aw ootseeddino.

Yesuusi Moliyaa Oyk'k'iyaa Oyddu Asatuwaa S'eeseedda

(Mat. 4:12-22; Luk'. 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Yohaannisi k'ashettowaappe guyyiyaan, Yesuusi S'oossaa kawutetsaa wonggalaa mishiraachchuwaa odiidde, Galiilaa gadiyaa biide,

¹⁵ «Wodii gakkeedda; S'oossaa kawutetsaykka matatteedda. Hinttenttu nagaraappe simmiide, wonggalaa mishiraachchuwaa ammanite» yaageedda.

¹⁶ Yesuusi Galiilaa Abbaa lank'k'iyaanna aad'd'iidde, moliyaa oyk'k'iyaawantta, Simoonanne Aa ishaa Inddiraasa, barenttu dabbaa abbaan yeggiyaawantta be'eedda.

¹⁷ Yaatiide untuntta, «Taana kaallite; taani hinttentta moliyaa oyk'k'iyaawaadan asaa taakko ahiyaa ogiyaa tamarissana» yaageedda.

¹⁸ Hewaappe guyyiyaan untunttu ellekka barenttu dabbaa aggiide, Yesuusa kaalleeddino.

¹⁹ Yesuusi guutsaa sintsawukko biide, Zabddiyoosa naanaa laa"u ishatuwaa, Yaak'oobanne Yohaannisa wonggiriya giddon barenttu dabbaa giigissiyaawantta be'eedda.

²⁰ I be'osankka untuntta s'eesina, barenttu aawuwaa, Zabddiyoosa, Aa oosanchchatuwanna wonggiriya giddon aggiide, Yesuusa kaalliide beeddino.

*Iita Ayyaanay Oyk'k'eedda Bitanii Pas'eedda
(Luk'. 4:31-37)*

²¹ Unttuntu K'ifirinaahooma geetettiyaa kata-maa yiide geleeddino; Yesuusi Sambbata gallas-say gakko wode, Ayihuda woosa golle geliide, tamarissuwaa doommi aggeedda.

²² Barew maatay de'iyaa asaadan, asaa I tamarissiyaawaappe attin, higgiyaa tamarissiyaawanttudan tamarissenna diraw, Asay Aa timirttiyaan maalaletteedda.

²³ He wode iita ayyaanay de'iyaa itti bitanii Ayihuda woosa golle gelosaannakka bare kooshshaa d'ok'k'u ootsiide,

²⁴ «Naazireetiyaa Yesuusaa, Neeni nuuppe ayaa koyyay? Nuuna d'ayissanaw yaad? Neeni oonentto eray; neeni S'oossaappe kiitetteedda geeshsha gidikkii!» yaageedda.

²⁵ Yesuusi he iita ayaanaa, «Hayzza; bitaniyaappe kesa» yaagiide azazeedda.

²⁶ Iita ayyaanay bitaniyaa buc'ereetsi, darii waassisiide, aappe kesi aggeedda.

²⁷ Asay ubbay maalalettiide, «Hawe ayee? Ha bitanii bare maattaani haray atto, iita ayyaanatuwaakka azazeedda; untunttukka k'ayaw azazettiino; hawe aybe ooratsa timirttee?» yaagiide, bare gididon ittuu ittuwaa oochcheedda.

²⁸ Galiilaa gadiyaan de'iyaa heeray ubbay ellekka Yesuusa waariyaa siiseeddino.

*Yesuusi Daro Hargganchchatuwaa Patseedda
(Mat. 8:14-17; Luk'. 4:38-41)*

²⁹ Yesuusi Ayihuda woosa golliyaappe kesosaan, Yaak'oobannanne Yohaannisanna ittippe Simoonanne Inddiraasa soy bi aggeedda.

³⁰ Simoonna bollotatta k'os'uwaa harggaade giseeddawunnibaa I yaa gakkosaannakka aw odi aggeeddino.

³¹ I izikko shiik'iide, izi kushiyaay oyk'k'iide, izo dentsi esseedda; k'os'uu izo aggina, iza untunttoo ootsaaddu.

³² Harggeedda asaa ubbaanne iita ayyaanatuu oyk'k'eedda asaa ubbaa omarssi away wulleed-dawaappe guyyiyaan, Asay aakko aheeddino.

³³ Katamaan de'iyaa Asay ubbay he kariyaa shiik'eedda.

³⁴ Yesuusi dumma dumma harggiyaan oyk'etteedda c'ora asaa patsiide, c'ora s'alahatuwaakka kesseedda. I Kiristtoosa gidiaawaa iita ayyaanatuu ereedda diraw, untuntta haasayissennaan diggeedda.

*Yesuusi Galiilaan Tamaarisseedda
(Luk'. 4:42-44)*

³⁵ Yesuusi guura wonttumaatsaan denddiide, soyippe kesiide, Asay baynnasaa biide yaan S'oossaa woosseedda.

³⁶ Simooninne aanana de'iyaa wanttu Aa koyyi-
idde beeddino.

³⁷ Untunttu Aa demmiide, «Asay ubbay neena koyyee» yaageeddino.

³⁸ Hewaappe guyye Yesuusi k'ay untuntta, «Hewaa heeraan de'iyaa hara katamatuwaa boytte; taani hewaan k'aalaa odanaw bessee; ayaw gooppe, taani yeeddawe hewaassa» yaageedda.

³⁹ Ayihuda woosa golletuwaan k'aalaa odiid-dinne iita ayyaanatuwaa kesiide, Galiilaa gadiyaa ubbaa yuuyyeedda.

Yesuusi Oolluu Oyk'k'eedda Bitaniyaa Patseedda

(Mat. 8:1-4; Luk'. 5:12-17)

⁴⁰ Oolluu oyk'k'eedda itti bitanii Yesuusakko yiide, Aa sintsan gulbbatiide, «Neeni koyyoope, taana geeshsha patsanaw[†] danddayaa» yaagiide woosseedda.

⁴¹ Yesuusi aw k'aretteedda; bare kushiya yeddi, Aa bochchiide, «Taani koyyay; geeyya; pas'a!» yaageedda.

⁴² Ellekka oolluu bitaniyaa yeddi aggina, bitanii geeyyi pas'i aggeedda.

⁴³ Yesuusi darii hank'k'ettiide, ellekka Aa kessi yeddeedda.

⁴⁴ I bitaniyaa, «Neena era! Hawaa oossinne odoppa; shin baade ne bollaa k'eesaa bessa; k'ay neeni ha'i geeshsha gideeddawaa asaa eris-sanaw, Muse azazeedda yarshshuwaa yarshsha» yaageedda.

⁴⁵ Shin bitanii biide, yewuwaa ubba saan asaa ubbaw oduwaanne laaletsaa doommeedda; hewaa diraw, Yesuusi k'onc'c'iyaa kesiide, katamaa gelanaw danddayibeenna; shin Asay bayinnasaa gas'aan de'eedda; k'ay Asay ubba saappe aakko yeeddino.

[†] **1:40 Taana geeshsha patsa:** Hawaa guussay, ha harggii k'ofetteeddawe laamettanaw danddayenna eretteedda gade wogaanne maaraan, hara asaa k'ofaan itti Asay geeshsha gidenna gaana mala odiyaawaa.

2

Yesuusi Bollay Sileedda Bitaniyaa Patseedda (Mat. 9:1-8; Luk'. 5:17-26)

¹ Amareeda gallassaappe guyyiyaan, «Yesuusi K'ifirinaahooma guyye simmiide, soyin de'ee» giyaa haasayay sisetteedda.

² Gollii akkenaan is's'ina, haray atto, kariikka un"ana gakkanaw c'ora Asay shiik'eedda; hewant-too Yesuusi k'aalaa odee.

³ Oyddu asatuu bollay sileedda itti bitaniyaa tookkiide, aakko aheeddino.

⁴ Asay c'oreedda diraw, bitaniyaa Yesuusakko afanaw untunttoo danddayettennan is's'ina, Yesuusi de'iyaa baggana golliyaa k'aariide, kaaraa lukkeeddino; he lukkeeddasaanna bitaniyaa I giseedda shanchchamaanna duge wotseeddino.

⁵ Yesuusi untunttu ammanuwaa be'iide, he bollay sileedda bitaniyaa, «Ta na'aw, ne nagaray atto geetetteedda» yaageedda.

⁶ Higgiyaa tamarissiyaawanttuppe hewaan utteedda ittuu ittuu barenttu wozanaan,

⁷ «Laa ha bitanii hawaa mala iitabaa S'oossaa bolla ayaw haasayii? S'oossaa s'alalaappe atin, haray oonee nagaraa atto gaanaw dand-dayiyaawe?» yaagiide k'oppeeddino.

⁸ Untunttu barenttu wozanaan hewaadan k'oppowaa Yesuusi ellekka bare ayyaanan eriide, untuntta «Hinttenttu hintte wozanaan ayaw hewaadan k'oppiitee?

⁹ Bollay sileedda bitaniyaa, «Ne nagaray atto geetetteedda» giyaawe mateeyee? Woy, «Dendda ek'k'aade ne shanchchamaa tookkaade hametta» giyaawe matee?

¹⁰ Shin taani, Asaa Na'aw, sa'aa bollan nagaraa atto gaanaw maataay de'iyawaa taani hinttentta erissana» yaagiide he bollay sileedda bitaniyaa,

¹¹ «Neena gay; dendda ek'k'a; yaataade ne shanchchamaa tookkaade ne soy ba» yaageedda.

¹² Bitanii ellekka denddi ek'k'iide, bare shanchchamaa tookkiide, Asay ubbay s'eellishshin biina Asay ubbay maalalettiide, «Nuuni hawaa malabaa ubbakka be'i erokko» yaagiide S'oossaa galateeddino.

Yesuusi Leewiyaa S'eeseedda
(Mat. 9:9-13; Luk'. 5:27-32)

¹³ Yesuusi gujjikka Galiilaa Abbaa doonaa beedda; Asay ubbay aakko yeeddawantta tamarisseedda.

¹⁴ Hewaanna aad'd'iide, Ilppiyoosa na'aa Leewiyaa, giyaawe k'aras'aa k'ans's'iyaa saan utteeddawaa demmiide, «Taana kaala» yaageedda. Hewaappe guyye Leewii denddi ek'k'iide, Aa kaalleedda.

¹⁵ Yesuusi k'umaa maanaw Leewiyaa soyin utteedda wode, k'aras'aa akkiyaa c'ora asayne nagaranchchatuu aanananne Aa kaalliyaawantunna ittippe utteeddino. Aa kaalliyaawanttu gid-don hewanttu mala asatuu dareeddino.

¹⁶ Higgiyaa tamarisseyaa itti itti Parisaawatuu Yesuusi nagaranchchatuwaannanne k'aras'aa akkiyaawanttunna k'umaa miishshin be'iide, «I ayaw nagaranchchatuwaannanne k'aras'aa akkiyaawanttunna k'umaa mii?» yaagiide, Aa kaalliyaawantta oochcheeddino.

¹⁷ Yesuusi untuntu giyaawaa sisiide, «Hargganchchatuwaappe attin, pas'a asaw aakimii

koshshenna; taani nagaranchchatuwaa
s'eesanaw yeeddawaappe attin, s'illatuwaa
s'eesanaw yabeykke» yaagiide untunttoo
zaareedda.

S'oomaabaa Eranaw Shiik'eedda Ooshaa
(Mat. 9:14-17; Luk'. 5:33-39)

¹⁸ S'ammak'k'iyaa Yohaannisa kaalliyaawant-
tunne Parisaawatu s'oomiino; amareeda asatuu
Yesuusakko yiide, «Yohaannisa kaalliyaawant-
tunne Parisaawatuwaa kaalliyaawanttu
s'oomiino; shin neena kaalliyaawanttu ayaw
s'oomikkinoo?» yaageeddino.

¹⁹ Yesuusi untuntta «Bullachchaa yeedda asatuu
machchatto akkiyaawe barenttuna de'ishshin,
s'oomanaw danddayiinoo? Machchatto
akkiyaawe untunttunna de'ishshin, s'oomanaw
danddaykkino.

²⁰ Shin machchatto akkiyaawaa untunttu mat-
appe afana wodii yaanawaa; untunttu he wode
s'oomanawantta.

²¹ «Ec'a mayuwaa bolla ooratsa d'efiyaa wotsi
sikkiyaa Asay baawa; ec'aa wotsi sikkooppe,
ooratsa d'efii ec'a mayuwaa peed'ereetsee;
peed'etsaykka koyrowaappe darana.

²² K'ay ho"o woyniyaa eessaa ec'a ogoruwaan
naa"iyaa Asay baawa; shin naa"ooppe, he
woyniyaa eessay ogoruwaa daakkee; barewukka
woofettee; ogoruukka bayee; shin ho"o woyniyaa
eessaa ooratsa ogoruwaan naa'ettee» yaageedda.

Sambbataabaa Eranaw Shiik'eedda Ooshaa
(Mat. 12:1-8; Luk'. 6:1-5)

²³ Yesuusi itti Sambbata gallassi tisha banggaa
giddonna aad'd'ishshin, Aa kaalliyaawanttunna

aanana biidde, banggaa tishaappe duusaa doom-meeddino.

²⁴ Parisaawatuu Yesuusa, «Be'a; neena kaalliyaawanttu Sambbata gallassi higge gidennabaa ayaw ootsiinoo?» yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untuntta, «Daawite koshattiide, miyaabaa koyyeedda wode, barenanna de'iyaaawanttunna ootseeddawaa ubbakka nabbabi beykkitee?

²⁶ Abiyaataari k'eesatoo ubbatoo kaappo gideedda wode, Daawite S'oossaa golliyyaa geliide, k'eesatuwaa s'alalay maanaappe attin, ooninne maanaw higge gidennawaa Godaa sintsan wotseedda k'umaa miide, barenanna de'iyaaawanttookka immeedda» yaageedda.

²⁷ K'aykka Yesuusi untuntta, «Sambbatay asaw med'etteeddawaappe attin, Asay Sambbataw med'ettibeenna.

²⁸ Hewaa diraw, taani, Asaa Na'ay, haray atto, Sambbatawukka Godaa» yaageedda.

3

Kushii Sileedda Bitaniyaa (Mat. 12:9-14; Luk'. 6:6-11)

¹ Yesuusi Ayihuda woosa golliyyaa shirettikka geleedda; hewaan kushii sileedda itti bitanii de'ee.

² Itti itti Asay Yesuusa mootanaw koyyiide, kushii sileedda bitaniyaa Sambbataan I patsooppe be'anaw naagee.

³ Yesuusi he kushii sileedda bitaniyaa, «Dendda ek'k'aade sintsaw haaya» yaageedda.

4 Hewaappe guyyiyaan asaa, «Sambbataan lo"obaa ootsiyaawe wogeeyye iitabaa ootsiyaawe wogee? Asaa shemppuwaa ashshiyaawe wogeeyye wod'iyaaawe wogee?» yaagiide oochcheedda.

Shin Asay c'o"u geedda.

5 Yesuusi hank'k'ettiide, untuntta yuushshi aatsi s'eelliide, untuntu odina sisennawantta gidiyaa diraw, untunttoo darii kayyotteedda; he bitaniyaa, «Ne kushiyaa pididi ootsa» yaageedda; bitanii pididi ootsina, Aa kushii pas'i aggeedda.

6 Parisaawatuu Ayihuda woosa golliyaappe kare kesiide, Yesuusa wooti wod'anentto Herood-isanna de'iyaaawanttunna mak'k'eteeddino.

Asay Abbaa Lank'k'iyaan Yesuusakko Shiik'eeddino

7 Yesuusi barena kaalliyaaawanttunna Galiilaa Abbaa beedda; Galiilaappe c'ora Asay Aa kaalleedda.

8 K'aykka c'ora Asay Yihudaappe, Yerusaalameppe, Eedomiyaasappe, Yord-daanoosa Shaafaappe hefintsa baggappe, S'iirroosa katamaappenne Sidoonaa katamaappe Yesuusi ootseeddawaa sisiide, aakko yeedda.

9 Yesuusi c'ora Asay barena sugi un"etsenna mala, barena kaalliyaaawantta wonggiriyaaw barew gam"etsana mala azazeedda.

10 Daro asaa I patseedda diraw, harggiyaa Asay ubbay Aa bochchanaw sugerettee.

11 Iita ayyaanay de'iyaa asatuukka Aa be'eedda wode ubbaan Aa sintsan guufanniide, barenttu k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, «Neeni S'oossaa Na'aa gidikkii!» yaageeddino.

¹² Yesuusi he iita ayyaanatuu barebaa asaw odiide, barena k'onc'c'iyaa kessenna mala, untuntta minisiide azazeedda.

Yesuusi Bare Kiittiyaawantta Dooreedda
(Mat. 10:1-4; Luk'. 6:12-16)

¹³ Yesuusi deriyaa bolla kesiide, bare koyyeedda asatuwaa barekko s'eeseedda; hewaappe guyye aakko beeddino.

¹⁴⁻¹⁵ Untunttu barenanna de'ana malanne k'aalaa odanaw untuntta kiittana mala, iita ayyaanatuwaa asaappe kessanaw untunttoo maatay de'ana mala, tammanne laa"u asatuwaa dooreedda.

¹⁶ I dooreedda tammanne laa"atuu hawantta: P'es'iroosa yaagiide suntseedda Simoona,

¹⁷ Bo'aanerggeessa yaagiide suntseedda Zabddiyoosa naanaa Yaak'oobanne Yaak'ooba ishaa Yohaannisa. «Bo'aanerggeessa» giyaawe «Wolk'k'aama asatuwaa» giyaawaa.

¹⁸ Inddiraasanne Pilip'p'oosa, Barttalam-oosanne Maatoossa, Toomaasanne Ilppiyoosa na'aa Yaak'ooba, Taadoosanne bare biittaw seelettiyaa Simoona,

¹⁹ Yesuusa aatsi immeedda Yihudaa Ask'k'oroota.

Yesuusanne Bi'eel-Zebuula
(Mat. 12:22-32; Luk'. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Yesuusi soy beedda; laa'entsuwaakka k'ay c'ora Asay shiik'ina, inne Aa kaalliyaawantunna haray atto, k'umaa maanawukka danddaybbeykkino;

21 asay Aa, «Gooyee» giyaa diraw, Aa dabbattuu hewaa sisiide, Aa akkanaw beeddino.

22 Higgiyaa tamarissiyaa itti itti asatuu Yerusaalameppe yiide, «Yesuusa bolla Bi'eel-Zebuuli de'ee» yaageeddino; k'ay, «S'alahatuwaa kaappuu barew wolk'k'aa immina, iita ayyaanatuwaa kessee» yaagiide haasayeeddino.

23 Yesuusi asaa barekko s'eesiide, leemisuwaa odiidde, «Sees'aanay Sees'aanaa wooti kessanaw danddayi?

24 Itti kawutetsay bare gidдон shaakettooppe, he kawutetsay ek'k'anaw danddayenna;

25 k'ay itti golle asaykka bare gidдон shaakettooppe, he golle asaykka ek'k'anaw danddayenna.

26 Sees'aanay barenanna walak'ettiide shaakettooppe, bayanaappe attin, de'ana danddayenna.

27 «Shin wolk'k'aama asaa golle geliide kasetiide Aa k'achchennaan de'iidde, Aa miishshaa bonk'k'anaw danddayiyaa Asay baawa; k'achcheeddawaappe guyyiyaan, Aa golliyyaa bonk'k'anaw danddayee.

28 «Taani hinttenttoo tumuwaa gay; S'oossay asaa naanaw nagaraa ubbaanne untunttu boriyaa boriyaa* ubbaa atto gaana;

29 shin Geeshsha Ayaanaa bolla iita boriyaa haasayiyaa oossinne med'inaw nagaraa gidanaappe attin, S'oossay ubbakka atto geena» yaagedda.

3:22 Mat. 9:34; 10:25 * 3:28 *Boriyaa boriyaa*: Guussay S'oossaa bollan Asay haasayiyaa iita, balanne geella haasayaa. 3:29 Luk'. 12:10

³⁰ Yesuusi hewaa geeddawe, itti itti asatuu, «Yesuusa bolla iita ayyaanay de'ee» yaageedda di-raassa.

Yesuusa Daayonne Ishatuwaa
(Mat. 12:46-50; Luk'. 8:19-21)

³¹ Yesuusa daayanne Aa ishatuu yiide, karen ek'k'i aakko asaa kiittiide, Aa s'eesisseeddino.

³² C'ora Asay Aa matan utteeddino; he kiitet-teeddawe Aa, «Be'a; ne daayanne ne ishatuu karen ek'k'iide, neenanna gakettanaw koyyiino» yaageedda.

³³ Yesuusi zaariide, «Ta daaya oonee? K'ay ta ishatuu oonee?» yaageedda.

³⁴ Bare matan utteedda asaa yuushshi aatsi s'eelliide, «Be'ite; ta daayanne ta ishatuu hawant-tushi.

³⁵ S'oossay koyyiyaawaa ootsiyaa ubbay ta ishaa, ta michchatonne ta daayo» yaageedda.

4

Zeretsaa Zeriyaawaa Leemisuwaa
(Mat. 13:1-9; Luk'. 8:4-8)

¹ Yesuusi shirettikka Galiilaa Abbaa mataan tamarissuwaa doommeedda; c'ora Asay bare miyyiyaan yuuyyi aad'd'iide shiik'i uttina, abbaan de'iyaa wonggiriya giddo geliide, aan utteeddino; k'ay he Asay ubbay abbaa miyyiyaan de'ee.

² I untunta darobaa leemisuwaan tamarissidde,

³ «Sisite; itti bitanii zeretsaa zeranaw kessedda.

⁴ I zerishshin, itti itti zeretsay ogiyaa doonaan wod'd'eedda; hewaa kafuu yiide meedda.

⁵ Itti itti zeretsay anc'c'o biittaa bolla wod'd'eedda; daro biittay baynna diraw, he zeretsay ellekka mokkeedda.

⁶ Away keseedda wode shulleedda; adussa s'ap'uwaa yeddibeenna diraw, meli aggeedda.

⁷ Itti itti zeretsay aguntsaa giddon wod'd'eedda; hewaan mokkeeddawaa aguntsay dic'c'iide c'uullina, ayfenaan atteedda.

⁸ Itti itti zeretsay tu'e biittaan zerettiide mokkeedda; dic'c'iide ittuu hattamuwaa, ittuu usuppun tammuwaa ayfina, ittuu s'eetuwwa ayfeedda.»

⁹ K'aykka Yesuusi, «Sisanaw haytsay de'iyaa uray siso» yaageedda.

*Yesuusi Leemisuwaan Odeedda Gaasuwwa
(Mat. 13:10-17; Luk'. 8:9-10)*

¹⁰ Tammanne laa"u Yesuusa kaalliyaawant-tunne I odeeddawaa siseedda hara asatuu I barekka de'ishshin aakko shiik'iide, he leemisuwwa biletsaa Aa oochcheeddino.

¹¹⁻¹² Yesuusi untunttoo, «Hinttenttoo S'oossaa kawutetsaa s'uuraa yewuwaa eray imetteedda; shin haratuu kawutetsaappe karenna de'iyaaawanttu, s'eelaa s'eelliidde be'enna mala, k'ay sissaa sisiiddikka akeekena mala, untunttu shirettiide S'oossaaakko simmina, I untunttu nagaraa atto geena mala, untunttoo ubbabay leemisuwaan odettee» yaageedda.

*Zeriyaawaa Leemisuwwa Biletsaa
(Mat. 13:18-23; Luk'. 8:11-15)*

¹³ Yesuusi untuntta, «Ha leemisuwwa erikkitee? Yaatina, leemisuwwa ubbaa wooti eranitee?

¹⁴ Zeriyaawe S'oossaa k'aalaa zeree.

¹⁵ K'aalay zerettiyaa ogiyaa doonaan de'iyaa wanttu hawantta; untuntu k'aalaa sisiyaa wode, Sees'aanay ellekka yiide, untuntu wozanaan zeretteedda k'aalaa afi diggeedda.

¹⁶ Hawaadanka k'ay anc'c'otiyaa biittaan zeretteeddawanttu hawantta; untuntu k'aalaa sisiide, ellekka nashechchaan akkiino.

¹⁷ Untuntu ha"iw de'iinoppe attin, untuntu mino s'ap'uu baawa; guyyeppe k'aalaa gaa-suwaan waayyii woy yederssuu yiyaa wode, untuntu ellekka d'ubetti aggiino.

¹⁸ K'ay aguntsaa gidдон zeretteeddawanttu hawantta; untuntu k'aalaa sisiyaawantta.

¹⁹ Shin ha sa'aa de'oo hirggiyaawe duretetsaa dosiyaawenne harabaa amottiyaawe untuntu wozanaan geliide, k'aalaa c'uullina ayfenaan atti aggeedda.

²⁰ Shin tu'e biittaan zeretteeddawanttu k'aalaa sisiide akkiyaawantta; ittuu hattamuwaa, ittuu usuppun tammuwaa ayfina, ittuu s'eetuwaa ayfeedda» yaageedda.

S'omppiyaa Leemisuwaa

(Luk'. 8:16-18)

²¹ Yesuusi gujjiide, «S'omppiyaa ahiide, gillaappe woy arssaappe garssanna wotsiyaa Asay de'ii? D'ok'k'asaan wotsennee?

²² Ayaw gooppe, k'oseeddabay ubbay k'onc'c'iyaa kesianawaa; k'ay geeman wotseeddabay ubbay beettanaan attena.

²³ Sisanaw haytsay de'iyaa uray de'ooppe siso» yaageedda.

24 K'aykka untuntta, «Hinttenttu sisiyaawaa akeekiide sisite; S'oossay hintte makkeedda k'un"aan hinttenttoo makkanawaa. I hinttenttoo darissiide immana;

25 de'iyaa uraw gujji immana; baynnawaappe haray atto, aw de'iyaa he guutsattokka akki dig-gana» yaageedda.

Dic'c'iyaa Zeretsaa Leemisuwaa

26 Yesuusi k'aykka, «S'oossaa kawutetsay gaden katsaa zeriyaasaa mala.

27 He bitanii k'amma gem"ishhee; guura denddee; I bare huup'ew waanintto erennaan, he zeretsay mokkeenne dic'c'ee.

28 Biittay katsaa barekka mokkeenne ayfee; koyro c'arshshay c'aaree; guyyeppe ayfanaw kuukumee; k'ay wurssetsaan kumentsaa ayfiyaa ayfee.

29 Shin katsay gakkiiyaa wode, katsaa shiishshiyaa wodii gakeedda diraw, bitanii ellekka baac'aan c'akuwaa geli aggeedda» yaageedda.

Sannaafic'iyaa Zeretsaa Leemisuwaa (Mat. 13:31-34; Luk'. 13:18-19)

30 Yesuusi, «Nuuni S'oossaa kawutetsaa ayaa malatee gaanee? Woy ayaanna leemisanee?

31 S'oossaa kawutetsay sannaafic'iyaa ayfatto malatee. He ayfatta zeriyaasaa wode, sa'aan de'iyaa mitsaa ayfiyaa ubbaappekka guus's'aw;

³² henno zerina mokkaade hara atakilttiyaa ubbaappe daraw; daro daashshaa daashaw. Kafuu izi k'ankkaa kuwaan golliyaa kees's'ana dand-dayee» yaageedda.

³³ Yesuusi hawaa mala daro leemisuwaan Asay sisanaw danddayiyaawaa keenaa, bare k'aalaa odeedda.

³⁴ Asaw leemisuu baynnaan odenna; shin Yesuusi barena kaalliyaawanttu s'alalaanna de'iyaa wode, untunttoo ubbabaa billiide odee.

*Yesuusi Beetaa C'o"u Ootseedda
(Mat. 8:23-27; Luk'. 8:22-25)*

³⁵ He gallassi sa'ay omarssina, Yesuusi barena kaalliyaawantta «Abbaappe hefintsa pinnoytte» yaageedda.

³⁶ Aa kaalliyaawanttu asaa aggiide, Yesuusi kase geli utteedda wonggiriyaan geliide, Yesuusa barenttuna afeeddino; hara wonggiratuukka hewaan de'iino.

³⁷ Wolk'k'aama gotuu denddina, beetay wonggiriya shoc'ina, haatsay kumana gakkanaw wonggiriya giddo geleedda.

³⁸ He wode Yesuusi wonggiriyaan guyye baggana borkkotsaa borkkotiide gem"isheedda. Yesuusa kaalliyaawanttu Aa dentsiide, «Tamaarissiyaawoo, nuuni d'ayiyaa wode c'o"u gaade s'eellay?» yaageeddino.

³⁹ I beegottiide gotuwaa, «C'o"u ga» giide, abbaakka, «Woppu ga» geedda; gotuukka c'o"u giina, ubbaykka woppu geedda.

⁴⁰ Yesuusi barena kaalliyaawantta «Ayaw hawaadan yayyiitee? Hinttenttu waan ammanikkitee?» yaageedda.

⁴¹ Unttuntu daro yayyiide barenttu gidдон,
«Hawe laa haray atto, gotuunne abbay
azazettiyaawe oonee?» yaageeddino.

5

Yesuusi Iita Ayyaanay Oyk'k'eedda
Bitaniyaa Patseedda
(Mat. 8:28-34; Luk'. 8:26-39)

¹ Yesuusinne Aa kaalliyaawanttu abbaappe
hefintsaw pinniide, Gerggesenoona geetettiyyaa
gadiyaa gakeeddino.

² Asaa moogiyaa duufuu de'iyaa saappe iita
ayyaanay de'iyaa itti bitanii kesiide, Yesuusi
wonggiriyaappe kaseedda wode, Yesuusanna
gaketteedda.

³ Bitanii he duufuu de'iyaa saan ak'i peeshiide,
yaan de'ee; Aa ooninne haray atto, santsalataan
k'achchanawukka danddaybbeenna.

⁴ Ayaw gooppe, I daro wode uk'k'unaaninne
santsalataan k'ashettiide de'ee; shin santsalataa
duseretseedda; uk'k'unnaakka mentsereet-
seedda; Aa s'oonanaw danddayeeddawe ooninne
baawa.

⁵ I ubbaa wode gallassinne k'amma, he duufuu
de'iyaa saaninne deriyaa bolla waassee; bare bol-
laakka shuchchaan gaaree.

⁶ Yesuusa haakuwaan be'eedda wode, aakko
wos's'i yiide aw goyinneedda.

⁷ He bitanii bare kooshshaa d'ok'k'u ootsi-
ide, «Ubbaappe Bolla S'oossaa Na'aw, Yesuusaa,
neenanne taana ayee gatsii? Taana mureenna
mala, taani neena S'oossaa suntsan woossay»
yaageedda.

⁸ I hewaa ayaw geeddee gooppe, Yesuusi Aa, «Laa ha iita ayyaanaw, ha bitaniyaappe kesa» yaageeddawaassa.

⁹ Yesuusi Aa, «Ne suntsay oonee?» yaagiide oochcheedda.

I, «Nuuni c'ora gidiyaa diraw, ta suntsay Leegiy-oonaa» yaageedda.

¹⁰ Iita ayyaanatuwaa he gadiyaappe kessi yeddenna mala, Yesuusa minisiide woosseedda.

¹¹ He deriyaa bollan c'ora guduntsaa wudii heemettee;

¹² iita ayyaanatuu Yesuusa, «Nuuna hini guduntsaa wudiyaakko yeddaarikkii; untuntun biide gelana» yaagiide woossina,

¹³ Yesuusi, «Biite» yaageedda. Iita ayyaanatuu bitaniyaappe kesiide, guduntsatuwaan geleeddino; laa"u sha"a gidiyaa guduntsaa wudii kakaa huup'iyaanna kajjottiidde, abbaan geliide, mitetti aggeedda.

¹⁴ Guduntsaa wudiyaa heemmiyaawanttu bak'atiide, haneeddawaa katamaaninne katamaappe gas'aa gadiyaan odeeddino; hewaa be'anaw Asay yeedda.

¹⁵ Asay Yesuusakko yiide, c'ora iita ayyaanatuu beni oyk'k'eedda bitanii bare wozanay simmina, mayuwaa mayyiide, hewaan utteeddawaa be'iide, ubbay yayyeedda.

¹⁶ Hewaa be'eedda asatuu iita ayyaanatuu oyk'k'eedda bitanii haneeddawaanne k'ay guduntsaa wudiyaabaa he asaw odeeddino.

¹⁷ Hewaa diraw, Asay barenttu gadiyaappe Yesuusi baana mala, woosaa doommeedda.

18 Yesuusi wonggiriyaan gelishshin, iita ayyaanatuu oyk'k'edda bitanii Yesuusanna de'ana mala, Yesuusa woosseedda.

19 Shin Yesuusi is's'iide Aa, «Ne soy simmaade, Goday new ay mala wolk'k'aamabaa ootseeddentonne k'ay I new ay mala keekentto ne soy asaw oda» yaageedda.

20 Bitanii biide, Tammu Katamaa* giyaa saan yuuyyiide, Yesuusi barew ay mala wolk'k'aamabaa ootseeddentto, oduwaa doommeedda; I odeeddawaa siseedda Asay ubbay maalaletteedda.

*Yaa'iroosa Naattonne Yesuusa Mayuwaa
Bochcheedda Mishiratto
(Mat. 9:18-26; Luk'. 8:40-56)*

21 Yesuusi simmiide, wonggiriyaan geliide, abbaa pinneeddawaappe guyyiyaan, c'ora Asay abbaa mataan Aakko yuuyyi aad'd'iide shiik'eeddino.

22 Yaa'iroosa giyaawe, Ayihuda woosa golliyaa kaappatuwaappe ittuu, Yesuusa be'eedda wode aakko yi Aa gediyaan kunddiide,

23 «Ta naatta harggaade hayk'k'anaw; iza pas'iide lo'o de'ana mala, yaade ne kushiya iza bolla wotsaarikkii» yaagiide Yesuusa minisiide woosseedda.

24 Yesuusi Yaa'iroosanna beedda; I biishshin c'ora Asay Aa kaalliidde metootseeddino.

* 5:20 *Tammu Katamaa*: Hawanttu itti c'ita gideedda katamatuu Sammaariyaappenne Galiilaa gadiyaa away doliyaa baggana de'yaawanta gidiide, hewantun de'iyaa asatuwaa eeshshaykka Giriike asatuwaa de'uwaa ogiyaa kaalliyaawaa bessee.

²⁵ Tammanne laa"u laytsaa ubbaa izi bollaappe suutsay goggiyaa itti mishiratta de'aw.

²⁶ C'ora aakimatuu izo aakimishshinka, iza pas'a kaa'ettaaddu; bare miishshaa ubbaa wurssinakka iziw haa iiteeddawaappe attin, ayinne izo maaddibeenna.

²⁷ He mishiratta Yesuusabaa sisaade, asaa gid-donna Yesuusappe guyyenna yaade, Aa mayuwaa bochchaaddu.

²⁸ Ayaw gooppe iza, «Taani haray atto, Aa mayuwaa bochchooppekka pas'ana» yaagaade k'oppaaddu.

²⁹ lippe goggiyaa suutsay ellekka ek'k'i aggeedda; iza bare waayiyaappe pas'eeddawaa bare bollaana eraa aggaaddu.

³⁰ Yesuusi bareppe wolk'k'ay kesseeddawaa bare huup'ew eriide, ellekka c'ora asaa gid-don guyye simmiide, «Ta mayuwaa bochcheeddawe oonee?» yaageedda.

³¹ Yesuusa kaalliyaawanttu Aa, «Asay neena sugiyaa wode be'aadde, «Taana oonee bochcheeddawe?» yaagay?» geeddino.

³² Yesuusi hewaa oonee ootseeddenttonne be'anaw yuushshi aatsiide s'eelleedda;

³³ shin mishiratta barew haneeddawaa eraade, yashshaa kokkoraadde yaade Yesuusa sintsan guufannaaddu; k'ay tumatetsaan haneeddawaa ubbaa aw odaaddu.

³⁴ Yesuusi izo, «Ta naattee, neena ne ammanuu patseedda; saruwaan ba; ne waayiyaappenne pas'a» yaageedda.

³⁵ Yesuusi biro hewaa giishshin, Ayihuda woosa golliyaa kaappuwaa soyippe kiitetteedda

asatuu yiide, «Ne naatta hayk'k'adiggaaddu; simmi tamarissiyaawaa ayaw daaburssay?» yaageeddino.

³⁶ Shin Yesuusi untunttu giyaawaa sisiide, Ayihuda woosa golliyaa kaappuwaa, «Ammano s'alalaa ammanappe attin, yayyoppa» yaageedda.

³⁷ Yesuusi P'es'iroosappe, Yaak'oobappenne Yaak'ooba ishaa Yohaannisappe haray ooninne barena kaallenna mala diggeedda.

³⁸ Untunttu Ayihuda woosa golliyaa kaappuwaa soy gakkeedda wode, Yesuusi Asay loytsi yeekkiyaawaanne zilaaliyaawaa be'eedda.

³⁹ Geliide asaa, «Ayaw loytsi yeekkiitee? Naatta gem"ishshaadduppe attin, hayk'k'abeykku» yaageedda.

⁴⁰ Hewaappe guyye Asay Aa bolla miic'c'eedda; shin asaa ubbaa kare kessiide, naatti aawuwaanne aatto hewaan barenanna de'iyaa Aa kaalliyaawantanne akkiide, naatta de'iyaasaa geleedda.

⁴¹ Yesuusi naatti kushiyaa oyk'k'iide, «S'aalitaa, k'uumii»[†] yaageedda; hewaa biletsay, «Guutsa naattee, taani neena dendda gay» giyaawaa.

⁴² Naatta ellekka dendda ek'k'aade hamettaaddu; iza tammanne laa"u laytsaa naatto; hewe haniyaawaan Asay daro maalaletteedda.

⁴³ Yesuusi hewaa untunttu oossinne odenna mala, untuntta minisi azaziide, «Iziw miyaabaa immite» yaageedda.

[†] 5:41 S'aalitaa, k'uumii: Ha k'aalatuu Aramaayike geetettiyaa k'aalaan Yesuusa wodiyaan Paalasttiine gaden haasayettiyaawaa. S'aalitaa giyaawenne k'uumi giyaawe amaraatuwaa k'aalaa gidenna. Shin Giriikiyaa k'aalaa.

6

Yesuusa Naazireeten Akkenaan Is's'eeddino
(Mat. 13:53-58; Luk'. 4:16-30)

¹ Yesuusi hewaappe kesiide, bare gadiyaa Naazireete katamaa beedda; Aa kaalliyaawant-tukka Aa kaalliide beeddino.

² Sambbataa gallassi Ayihuda woosa golliyaan tamarissuwaa doommeedda; I tamarissiyaawaa siseedda c'ora Asay maalalettiide, «Hawe ha ubbabaa hak'appe demmeeddee? Ha aw imetteedda aad'd'o eratetsay ayee? S'oossay ootsiyaa malaataa I wooti ootsii? ³ Hawe anaas'iyaa* gidennee? Mayraami na'aa, Yaak'ooba ishaa, Yoosa ishaa, Yihudaa ishaa, Simoona ishaa gidennee? Aa michchatuu nuunanna hawaan de'iyaa wantta gidikkinoo?» yaagiide, I giyaawaa akkenaan is's'eeddino.

⁴ Yesuusi he asaw, «Nabii bare gadiyaan, bare dabbatuwaaninne barenttu soy asaan bonchchettennawaappe attin, ubba saan bonchchete» yaageedda.

⁵ I hawaan bare kushiyaa amareeda asatuwaa bolla wotsiide, untuntta patseeddawaappe attin, c'ora malaataa ootsanaw ayinne danddaybbeenna.

⁶ Asay ammanibeenna diraw maalaletteedda.

Yesuusi Tammanne Laa'u Barena Kaal-liyaawanttu Tamarissanaadan Kiitteedda
(Mat. 10:5-15; Luk'. 9:1-6)

* **6:3 Anaas'iyaa:** Giriike biletsaan shuchchaa woy urk'k'aa melissiide med'd'iyaa asaa giide go"ettee.

Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi hewaa heeraan de'iyaa k'eerri katamatuwaan yuuyyi yuuyyiide, asaa tamaarisseedda.

⁷ Yesuusi tammanne laa"u barena kaalliyaawantta barekko s'eesiide, laa"uwaa laa"uwaa kiitteedda; k'ay untunttoo iita ayyaanatuwaa kessiyaa maataa immeedda.

⁸ Unttunta, «Ogiyaa s'am"aappe attin, k'umaa, k'arc'c'iitiyaa, hinttew miishshaa ayaanneekka oyk'k'oppite.

⁹ Hinttenttu gediyaan c'aammaakka wotsite; shin laa"u mayuwaa mayyoppite» yaageedda.

¹⁰ K'aykka unttunta, «Hinttentta Asay hak'an mokkooppenne, hewaappe kesana gakkanaw, he golliyaan utti aggite.

¹¹ Hinttentta Asay mokkennasaa woy hintte odiyaabaa sisennasaa hak'a gidoopeekka, he gadiyaan de'iyaa asaw hewe markka gidana mala, hewaappe kesiidde, hintte gediyaappe baanaa shoc'ite»† yaageedda.

¹² Tammanne laa"u Aa kaalliyaawanttu biide, Asay barenttu nagaraappe simmanaadan, k'aalaa odeeddino.

¹³ Unttuntu asaappe daro iita ayyaanatuwaa kessiide, harggiyaa asaa c'ora zayitiyaa okkiide patseeddino.

*S'ammak'iyaa Yohaannisa Hayk'uwaa
(Mat. 14:1-12; Luk'. 9:7-9)*

¹⁴ Asay Yesuusa suntsaa dentsiyaa diraw, Kaatiyaa Heroodise hewaa ubbaa siseedda; itti

† 6:11 *Hintte gediyaappe baanaa shoc'ite:* Hawe Asay is's'eeddawaa bessiyaawaa. 6:13 Yak'. 5:14

itti asay, «S'ammak'iyaa Yohaannisi hayk'uwaappe denddeedda; hewoo aw wolk'k'aama malaataa ootsiyaa wolk'k'ay de'ee» yaageedda.

¹⁵ Shin haranttu Aa, «Hawe Eelaasa» yaageeddino.

Haranttu k'ay, «Hawe beni wode nabatuwaa malatiyaa nabiyya» yaageeddino.

¹⁶ Shin Heroodise hewaa siseedda wode, «Hewe taani k'ood'iyaa muuc'isseedda s'ammak'iyaa Yohaannisa. I hayk'uwaappe pas'eedda» yaageedda.

¹⁷ Ayaw gooppe, Heroodise bare ishaa Pilip'p'oosa machchatto Heroodiyaado akki wotseedda; Heroodise izi diraw, bare huup'ew asaa kiittiide, Yohaannisa oytsiide, k'ashissi wotseedda.

¹⁸ Ayaw gooppe, Yohaannisi Heroodisa, «Neeni ne ishaa machchatto akkanaw bessena» yaagi wotseedda.

¹⁹ Heroodiyaada Yohaannisaw uluwaan morkkiyaa oyk'k'aade Aa wod'isanaw koyaaddu; shin danddayabeykku.

²⁰ Yohaannisi s'illo asanne geeshsha asaa gideeddawaa Heroodise ereedda diraw, aw yayyiide, loytsi naagi wotseedda; Yohaannisi giyaawaa sisiide, bare wozanaan darssi metootiiddekka aabaa nashechchaan siseedda.

²¹ Heroodise bare yeletteedda gallassi, gadiyaa ayissiyaawanttoo, shaalak'atoonne Galiilaan de'iyaa wolk'k'aama asaw shoobiyaa giigisseedda wode, wurssetsaan Heroodiyaada injje gallassaa demmaaddu.

²² Heroodiyaadi naatta imatsaa mokkiyaasaa gela duraadde, Heroodisanne Aa imatsatuwaa

nashechchaaddu; Hewaappe guyye kaatii naattiw, «Neena lo'eeddawaa ayaa gidooppenne taana oochcha; taani new immana» yaageedda.

²³ K'ay iziwi darii c'aak'k'iide, «Neeni oochcheed-dawaa ayaa gidooppekka, taani new immana; haray atto, ta kawutetsaappe bagga gidooppekka, taani new immana» yaageedda.

²⁴ Naatta kare kesaade bare daayo, «Ayaa imma goo?» yaagaade oochchaaddu.

I daaya, «S'ammak'iyaa Yohaannisa huup'iyaa imma ga» yaagaaddu.

²⁵ Naatta ellekka kaatiyaakko baade Aa, «S'ammak'iyaa Yohaannisa huup'iyaa woc'iitiyaan wotsaade, neeni ha'i taw immanaadan koyyay» yaagaaddu.

²⁶ Hewaappe guyye kaatii darii k'aretteedda; shin bare c'aak'uwwa dirawunne bare imatsatuwwa diraw iziwi c'aak'k'eedda c'aak'uwwa kolanaw koyyiibenna.

²⁷ Hewaa diraw, ellekka naagiyaawaa kiittiide, Yohaannisa huup'iyaa ahana mala azazeedda; naagiyaawe k'asho golle biide, Yohaannisa k'ood'iyaa muuc'eedda.

²⁸ He muuc'eeddawaa woc'iitiyaan wotsi ahiide, naattiw immeedda; naatta k'ay bare aattiw immaaddu.

²⁹ Yohaannisa kaalliyaawanttu hewaa siseedda wode yiide, Aa anhaa afiide moogeeddino.

Yesuusi Ichcheshu Sha'a Asaa Miziide Kalis-seedda Taarikiyaa

(Mat. 14:13-21; Luk'. 9:10-17; Yoh. 6:1-14)

³⁰ Yesuusi kiitteeddawanttu simmiide, Yesu-usanna gakettiide, barenttu ootseeddabaanne

barenttu tamarisseeddabaa ubbaa Yesuusaw odeeddino.

³¹ Biyaa asaynne yiyaa Asay darina, haray atto k'umaa maanawukka untuntta gatsennaan is's'eedda diraw, Yesuusi untuntta, «Nuurekka gu-utsaa shemppi akkanaw Asay baynnasaa boytte»‡ yaageedda.

³² Yesuusinne untunttu barenttu s'alalaa wong-giriyaan uttiide, Asay baynnasaa beeddino.

³³ Untunttu biishshin, c'ora Asay untuntta be'iide ereedda; katamaa ubbaappe gediyaan wos's'iidde, untunttu biyaasaa untunttuppe kasetiide gakkeeddino.

³⁴ Yesuusi wonggiriyaappe kesiide, c'ora asaa be'eedda; Asay heemmiyaa Asay baynna dorssaa mala gideedda diraw, k'arettiide asaa darobaa tamarissuwaa doommeedda.

³⁵ Sa'ay omarssiyaa wode, Yesuusa kaalliyaawanttu aakko yiide, «Hawe sa'ay Asay baynna sa'aa; ha"i sa'aykka k'ammi diggeedda;

³⁶ asay heeraanne k'eeri katamatuwaa giddo biide, barenttoo miyaabaa shammana mala, asaa moyzza» yaageeddino.

³⁷ Shin Yesuusi zaariide untuntta, «Asaw miyaabaa hintte immite» yaageedda.

Hewaappe guyye untunttu, «Nuuni biide, laa"u s'eetu biraa santtimiyaa§ k'umaa shammiide,

‡ **6:31 Asay baynnasaa:** Hawe Galiilaa geetettiyaa womb-baappe pudehaa dola baggana de'ee. 6:45 s'eellite. **6:34** Pay. 27:17; 1 Kat. 22:17; 2 Od. 18:16; Hiz. 34:5; Mat. 9:36 § **6:37 Biraa santtimiyaa:** Beni wodiyaan asaa gadiyaan itti gallassaa uniyaa ootsi peesheedda asaw itti biraa santtimii imettee. Mat. 20:2 s'eellite.

Asay maanaw immanee?» yaagiide Aa oochcheeddino.

³⁸ Yesuusi untuntta, «Hinttenttoo aappun daab-buu de'ii? Biide be'ite» yaageedda.

Untunttu be'iide, «Ichcheshu daabbuwaanne laa"u moliyaa» yaageeddino.

³⁹ Yesuusi barena kaalliyaawantta asaa ubbaa c'itan c'itan shaakki shaakkiide, maataan utissana mala azazeedda.

⁴⁰ Asay s'eetuu s'eetuunne ishatamuu ishata-muu c'itan c'itan utteeddino.

⁴¹ Yesuusi ichcheshu daabbuwaanne laa"u moliyaa oyk'k'iide, pude saluwaa s'eelliide, S'oossaa galateedda; daabbotuwaa mentsiide asaw gishana mala, barena kaalliyaawanttoo immeedda; k'ay laa"u moliyaakka untunttu ubbaw shaakkeedda.

⁴² Asay ubbay miide kalleeddino.

⁴³ Hewaappe guyye atteedda daabbotuwaa dokkayenne moliyaa dokkay tammanne laa"u zambbeeliyaa kumeeddawaa Yesuusa kaalliyaawanttu dentseeddino.

⁴⁴ Daabbuwaa meedda attuma Asay ichcheshu sha"a.

*Yesuusi Abbaa Bollan Hamettiidde Beedda
(Mat. 14:22-33; Yoh. 6:15-21)*

⁴⁵ Ellekka Yesuusi he c'ora asaa moyzziide, barena kaalliyaawanttu wonggiriyaan geliide, abbaappe hefintsan de'iyaa Beetesayda giyaa katamaa bareppe sintsatiide baanaadan azazeedda.

⁴⁶ Untuntta moyzseeddawaappe guyyiyaan, S'oossaa woossanaw zooziyaa keseedda.

⁴⁷ Sa'ay k'ammiyaa wode wonggirii wombbaa gidduwaan de'ishshin, Yesuusi wombbaappe gas'aan barekka de'ee.

⁴⁸ C'arkkuu Aa kaalliyaawanttukko c'arkkiyaa diraw, barena kaalliyaawantta wombbaa beetay metootsiyaawaa Yesuusi be'iide, kuttuu waassana haniyaa wode wombbaa bollan hamettiide, untuntukko yeedda; untunta yeggi aad'd'anaw koyyeedda.

⁴⁹ Shin wombbaa bollan I hamettishshin, untuntu Aa be'iide, barenttoo moyttilliyaa malatina waasseeddino.

⁵⁰ Ayaw gooppe, untuntu ubbay Aa be'iide, yashshaa kokkoreeddino; shin ellekka Yesuusi untunta, «Ayinne baawa; taanattennee yayyop-pite» yaageedda.

⁵¹ Yesuusi untuntunna ittippe wonggiriyaan gelina, c'arkkuu woppu geedda; untuntu daro maalaletteeddino.

⁵² Ayaw gooppe, untuntu wozanay jolleedda diraw, untuntu ukitsaabaa akeekibeykkino.

Yesuusi Gensaarees'en Hargganchchatuwaa Patseedda
(Mat. 14:34-36)

⁵³ Untuntu abbaa pinniide, Gensaarees'a giyaa biittaa gakeeddino; yaan wonggiriyaas gas'aa shishshi k'achcheeddino.

⁵⁴ Untuntu wonggiriyaappe wod'd'iyawaan, Asay ellekka Yesuusa erinne

⁵⁵ hewaa heeraan de'iyaa gadiyaa ubbaan wos'erettiide, hargganchchatuwaa shanchchamaan tookkiide, «Yesuusi de'ee» giina siseeddasaa ahuwaa doommeedda.

⁵⁶ Yesuusi beedda sa'aa ubbaan k'eeri katamaan gidina, wolk'k'aama katamaan gidina, heeraa gidдон gidinakka, geyaa denbbaan Asay hargganchchatuwaa aakko afee. Yesuusi bare mayuwaa mac'araa gidooppenne hargganchchatuwaa boshissana mala, Asay Aa woosseedda; bochcheedda ubbay pas'eedda.

7

Yesuusi Asaa Wogaappe Koshshennawaa P'alk'k'eedda
(Mat. 15:1-9)

¹ Parisaawatuunne Yersaalameppe yiide, Muse higgiiyaa tamarissiyaa amareeda asatuu Yesuusakko shiik'eeddino.

² Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu ittuu tuna kushiyan, hewaa giyaawe meec'ettennaan k'umaa miyaawantta* be'eeddino.

³ Ayaw gooppe, Parisaawatuunne Ayihuda Asay ubbay barenttu aawotuwwa wogaa naagiide, barenttu kushiya loytsi meec'ettennaan miikkino.

⁴ K'ay geyaappe yiidekka meec'ettennaan de'iidde miikkino. K'ay untuntu barenttu aawotuwaappe akkeedda hara c'ora wogay de'ee; hewekka wanc'c'aa, keriyaa, birataappe med'd'eedda miishshaanne arssaa meec'c'iyaa wogaa.

⁵ Parisaawatuunne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttu Yesuusa, «Neena kaalliyaawanttu

* **7:2 Meec'ettennaan k'umaa miyaawantta:** Ayihude asatuwwa wogaan meec'etenna kushiyan k'umaa muussay tunaadan paydettee. Hewoo k'umaa maanappe kasenna kushiya meechchaa loytsi minisiino.

ayaw nu aawotuwaa wogaa kaallennaan is's'iide,
barenttu kushiya meec'ettennaan k'umaa
miinoo?» yaagiide oochcheeddino.

⁶⁻⁷ Yesuusi untuntta hawaadan yaageedda;
«Isiyaasi timbbitiyaa odeedda wode,
hinttentubaa, lo'a malatiyaa iitatubaa
s'aafeddawaadankka,

« S'oossay, «Hawe Asay taana,
bare bolla doonaan bonchchee.

Shin untunttu wozanay taappe haakuwaan
de'ee;

asay taw mela goyinnee.

Ayaw gooppe, Asay ootseedda azazuwaa,

S'oossaa higgiiyaa malatissiide tamaarissee»
geedda»

yaagiide timbbitiyaa tumuwaa odeedda.

⁸ «S'oossaa azazuwaa hintte aggiide, asaa wogaa
minisiide naagiita» yaageedda.

⁹ K'aykka Yesuusi, «Hinttenttu hintte wogaa naa-
ganaw S'oossaa azazuwaa aggiita.

¹⁰ Ayaw gooppe Muse, «Ne aabbanne ne daayo
bonchcha» K'ay, «Bare aabbanne bare aatto
boriyaawe hayk'uwaan muretto» yaageedda.

¹¹ Shin itti uraw bare aawuwaa woy bare
aatto maaddiyaabay de'ishshin I, «Hawe
k'urbbaaniyaa; hawaa guussay S'oossaabaa
giyaawaa» gooppe,

¹² I bare aawuwaa woy bare aatto wodeppe
maaddanawaa ayinne koyyikkita.

13 Ha hanotaan hintte hinttenttu wogaa naaganaw, S'oossaa k'aalaa koliide, hewaa mala darobaa ootsiita» yaageedda.

Asaa Tunissiyaawantta

(Mat. 15:10-20)

14 Yesuusi c'ora asaa k'aykka barekko s'eesiide, «Ubbay taani giyaawaa sisitenne akeekite.

15 Asaappe kesiyaawe asaa tunissiyaawaappe attin, kareppe asaa giddo geliide, asaa tunissiyaabay ayinne baawa;

16 sisanaw haytsay de'iyaa uray ooninne siso» yaageedda.

17 Yesuusi c'ora asaa aggiide soy geleedda wode, Aa kaalliyaawanttu he leemisuwaabaa Aa oochcheeddino.

18 I untuntta, «Hinttenttookka k'ay gelibeennee? Kareppe asaa wozanaan geliyaabay ayinne asaa tunissanaw danddayennawaa akeekiite?

19 Ayaw gooppe, k'umay asaa uluwaa giddo geliide, karew kesiyaawaappe attin, asaa wozanaa giddo gelenna» yaageedda. Hawaadankka Yesuusi k'umaa ubbay tuna gidennawaa erisseedda.

20 K'aykka Yesuusi hawaadan yaageedda; «Asaa tunissiyaabay asaa wozanaa giddoppe kesiyaabaa.

21 Ayaw gooppe, asaa wozanaa giddoppe kesiyaawe iita k'ofaa; woshummiyaawaa; wuu'iyaawaa; wod'iyaawaa; c'aaratetsaa;

22 yoratetsaa; uuziyaa woy barena dosiyaawaa; iitatetsaa woy c'immiyaawaa; geniyaa; mac'c'awaa amottiyaawaa; k'anaatiyaawaa; boriyaawaa woy zigiriyaawaa; ayyuwaa; eeyatetsaa.

23 Ha iitabay ubbay asaa wozanaa giddoppe kesiide, asaa tunissee» yaageedda.

Itti Giriike Mishiratti Ammanuwaa
(Mat. 15:21-28)

24 Yesuusi hewaappe aggiide, S'iirroosanne Sidoonaa giyaa katamatuwaa matan de'iyaa gadiyaa biide, itti golliyyaa geleedda; k'ay I yaan de'iyaaawaa ooninne eranawaa koyyibeenna; shin k'osettiide gam"anaw danddayibeenna.

25 Shin bare guutsa naatti bolla iita ayyaanay de'iyaa itti mishiratta Yesuusabaa sisaade, ellekka aakko yaanne Aa gediyaan guufanna aggaaddu.

26 He mishiratta Ayihuda asaa gidukku; Aa yeletteeddawekka Sooriyaa giyaa gadiyaanna; Aa bare naattippe s'alahiyaa kessana mala, Yesuusa woossaaddu.

27 Shin Yesuusi zaariide, «Naanay kasetiide k'umaa kallino; ayaw gooppe, naanaa k'umaa akkiide, kanatoo† oliyaawe lo"a gidenna» yaageedda.

28 Mishiratta zaaraade, «Tumakka ta Godaw, haray atto samppaa miyyiyaan de'iyaa kanatuukka naanatuwaappe atteedda suuppaa miino» yaagaaddu.

29 Yesuusi k'ay izo, «Ha neeni haasayeedda k'aalaa diraw, s'alahii ne naattippe keseedda; simmi ne soy ba» yaageedda.

30 Mishiratta bare soy biyaa wode, izi naat-tippe s'alahii kesina, hiis'an giseeddawunno dem-maaddu.

† **7:27 Kanatoo:** Ha k'aalaa itti itti Ayihude asay, Ayihude gidenna asatoo go"etiyaawaa.

Yesuusi Tullenne Duude Gideedda Itti Bitaniyaa Patseedda

³¹ Yesuusi S'iirroosa gadiyaappe kesiide, Sidoon-aannanne Tammu Katamaa giyaa gadiyaanna kantsiide, Galiilaa Abbaakko beedda.

³² Asay tullenne duude gideedda bitaniyaa Yesuusakko ahiide, bare kushiya Aa bollan wot-sana mala, Yesuusa woosseeddino.

³³ Yesuusi barekka he bitaniyaa c'ora asaappe gas'aa kessiide, bare birad'd'iyaa Aa haytsaan yeddeedda; k'ay c'uchchaa c'uchchiide, Aa ins's'arssaa bochcheedda.

³⁴ Saluwaa pude s'eelliide, tookki shemppiide, «Eftahi»[‡] yaageedda; hewaa giyaawe dooyetta giyaawaa.

³⁵ Bitaniyaa haytsay ellekka dooyetti aggeedda; k'ay Aa haasayenna ins's'arssaykka biletti aggeedda; bitanii ayinne waayettennan haasayii aggeedda.

³⁶ Yesuusi asaw, «Hawaa oossinne odoppite» yaagiide odeedda; shin I darssi minisi odina, Asay k'ay oduwaa yaa darisseedda.

³⁷ Hewaa siseedda Asay ubbay daro maalalettiide, «Ubbabaakka I loytsi ootsee. Haray atto tul-liyaakka sissee; k'ay duudiyaakka haasayissee» yaageeddino.

8

*Yesuusi Oyddu Sha"a Asaa Mizeedda
(Mat. 15:32-39)*

[‡] **7:34 Eftahi:** Ha k'aalay Yesuusi ha alamiyaan de'iidde tamarissiyaa wode, go'ettiyaa Aramaayike yaagettiyaa k'aalaan haasayeeddawaa.

¹ He wode, c'ora Asay k'ay Yesuusakko shiik'eedda; asaw miyaabay d'ayina, Yesuusi barena kaalliyaawantta barekko s'eesiide,

² «Ha c'ora Asay taananna heezzu gallassay gakkanaw gam"iide, miyaabaa ayinne demmibeenna diraw, taani untunttoo k'arettay.

³ Taani untuntta koshaanna soy yeddooppe, biidde ogiyaan daaburiide kunddana; ayaw gooppe, ittuu ittuu haako saappe yeedda» yaageedda.

⁴ Aa kaalliyaawanttu zaariide, «Ha Asay bayinna saan ha asaa ubbaa mizanaw gidiyaa k'umaa demmanaw danddayiyaawe oonee?» yaageeddino.

⁵ Yesuusi untuntta, «Hinttenttoo aappun daabbuu de'ii?» yaagiide oochcheedda.

Untunttu, «Laappu daabbuu de'ee» yaageeddino.

⁶ Yesuusi asaa, «Sa'aan uttite» yaagiide azazeedda; k'ay laappu daabbuwaa akkiide, S'oossaa galateedda; he daabbuwaa mentsiide, asaw gishana mala, barena kaalliyaawanttoo immeedda. Yesuusa kaalliyaawanttu he c'ora asaw gisheeddino.

⁷ Untunttoo k'aykka amareeda suuppaa moletuu de'iino; Yesuusi hewanttookka S'oossaa galatiide, asaw gishana mala, barena kaalliyaawantta azazeedda.

⁸ Asay ubbay miide kallina atteedda dokkay laappu zambbeeliyaa kumeeddawaa Aa kaalliyaawanttu dentseeddino.

⁹ K'umaa meedda Asay oyddu sha"a gidana; hewaappe guyyiyaan, Yesuusi asaa yeddeedda.

10 I k'ay barena kaalliyaawanttunna ellekka wonggiriyaan geliide, Dalmmanutaa* giyaa gadiyaa beedda.

Parisaawatuu Barenttoo Malaatay Oosettana Mala Oochcheeddino

(Mat. 16:1-4)

11 Parisaawatuu yiide, Yesuusanna palumaa doommeeddino.

Yesuusa paac'c'anaw koyyiide, saluwaappe malaataa barentta bessana mala oochcheeddino.

12 Yesuusi darssi tookki shemppiide, «Ha wodiyaay Asay ayaw malaataa koyyii? Taani hinttentoo tumuwaa oday; ha wodiyaay asaw malaatay ubbaakka imettenna» yaageedda.

13 K'ay untuntta hewaan aggiide, zaari wonggiriyaan geliide, abbaappe hefintsa pinneedda.

Parisaawatuwaa Irshshuwaanne Heroodisa Irshshuwaa

(Mat. 16:5-12)

14 Yesuusa kaalliyaawanttu k'umaa afanawaa dogeeddino; untunttoo wonggiriyaay gidдон itti ukitsaappe haray baawa.

15 Yesuusi untuntta, «Hinttentta erite; Parsaawatuwaa irshshuwaappenne Heroodisa† irshshuwaappe naagettite» yaagiide azazeedda.

16 Untunttu barenttu gidдон, «I hawaa giyaawe nuw k'umay bayinna diraassa» yaagiide haasayaa doommeeddino.

17 Yesuusi untunttu giyaawaa eriide, «Hinttenttoo daabbuu bayinnawaa ayaw haasayiitee? Ha"i

* **8:10** *Dalmmanutaa*: Hawe erettenna sa'aa. † **8:15** *Heroodisa*: Hawe Heroodise Anttip'aasa geetettiyaa wogga Heroodisa geetettiyaawaa na'aa.

gakkanaw hinttew gelennee? Woy akeekikkitee? Hintte wozanay jolleeddee?

¹⁸ Hinttenttoo ayfii de'ee; be'ikkitee? K'ay hayt-say de'ee; sisikkitee? Hinttenttoo hassayetten-nee?

¹⁹ Taani ichcheshu daabbuwaa ichcheshu sha"a asaw mentsa immeedda wode, aappun zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentseedditee?» yaageedda.

Unttuntu, «Tammanne laa"u zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentseeddo» yaageeddino.

²⁰ «Taani k'aykka laappu daabbuwaa oyddu sha"a asaw mentsaade immeedda wode, aappun zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentseedditee?» yaageedda.

Unttuntu, «Laappu zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentseeddo» yaageeddino.

²¹ I k'ay, «Ha"ikka akeekibeykkitee?» yaageedda.

Yesuusi Beetesaydan Itti K'ook'aa Patseedda

²² Yesuusinne Aa kaalliyaawanttu Beetesayda giyaa katamaa beeddino; asatuu k'ook'a bitaniyaa Yesuusakko ahiide, he bitaniyaa bochchana mala, Aa woosseeddino.

²³ Yesuusi k'ook'a bitaniyaa kushiya oyk'k'iide, heeraappe gas'aa kesseedda; Aa ayfiyaan c'uchchiide, bare kushiya Aa bolla wotsiide, «New ayentto beettii?» yaagiide oochcheedda.

²⁴ Bitanii d'ok'k'iide, «Taani asaa be'ay; shin Asay hamettiidde, mitsaa malatee» yaageedda.

²⁵ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi shirettiide bitaniyaa ayfiyaan bare kushiya wotseedda. Aa

ayfii pas'eedda; bitaniikka loytsi s'eelleedda; k'ay ubbabaakka geeshshiide be'eedda.

²⁶ Yesuusi bitaniyaa, «Heeraa geloppa» yaagi Aa soy yeddeedda.

*P'es'iroosa Ammanuwaanne Aa Markkatetsaa
(Mat. 16:13-20; Luk'. 9:18-21)*

²⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttunna Kiisaariyaa Piliip'p'oota de'iyaa k'eeri heeratuwaa beedda; I biishshin ogiyaan Yesuusi, «Taana Asay oona gii?» yaagiide barena kaalliyaawantta oochcheedda.

²⁸ Aa kaalliyaawanttu, «Itti itti Asay neena, «S'ammak'iyaa Yohaannisa» gee; haranttu, «Eelaasa» giino; k'ay haranttu, «Nabatuwaappe ittuwaa» giino» yaageeddino.

²⁹ Yesuusi untuntta, «Hintteshi taana oona giitee?» yaagiide oochcheedda.

P'es'iroosi, «Neeni Dooretteedda Kiristtoosa» yaagiide zaareedda.

³⁰ Yesuusi, «Tabaa oossinne odoppite» yaagiide untuntta azazeedda.

*Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne
Waayiyaabaa Koyruwaa Haasayee
(Mat. 16:21-28; Luk'. 9:22-27)*

³¹ Yesuusi barena kaalliyaawantta, «Taani, Asaa Na'ay, darii waayettanaw bessee; c'imatuu, k'eesatuwaa kaappatuunne higgiiyaa tamarissiyaawanttu taana is's'anaw bessee; untunttu taana wod'anawunne taani heezentsiyaa gallasaappe guyyiyaan, hayk'uwaappe denddanaw bessee» yaagiide tamarissuwaa doommeedda.

³² Hewaa I untunttoo geeshshiide odeedda; P'es'iroosi Aa itti bagga zaariide, zoretaa doom-meedda.

³³ Shin Yesuusi guyye simmiide, barena kaalliyaawantta s'eelliide P'es'iroosa, «Ha Sees'aanaw, kichcha ta matappe! Neeni Asay k'oppiyaawaa k'oppaasappe attin, S'oossay k'oppiyaawaa gidenna» yaageedda.

Yesuusa Kaalussay Oochchiyaa Gatiyaa
(*Mat. 10:38-39; 16:24-28; Luk'. 9:23-27; 14:26-27*)

³⁴ Yesuusi c'ora asaanne barena kaalliyaawantta barekko s'eesiide, «Taana kaallana koyyiyaa uray de'ooppe, barena kaddo; yaatiide bare mask'k'aliyaa tookkiide, taana kaallo.

³⁵ Ayaw gooppe, bare shemppuwaa[‡] ashshana koyyiyaa uray bayizzanawaa; shin ta dirawunne wonggalaa mishiraachchuwaa diraw bare shemppuwaa bayizziyaa uray ashshanawaa.

³⁶ Itti uray sa'aan de'iyaa ubbabaa barew shishshiide, bare shemppuwaa bayizzooppe, Aa ayaa maaddanee?

³⁷ Itti uray bare shemppuwaa wozanaw ayaa immana danddayi?

³⁸ S'oossaa ammanenna ha nagaranchcha yeletaa wodiyaan, itti uray taananinne ta k'aalaan yeellatooppe, taanikka, Asaa Na'ay, k'ay ta Aawuwaa bonchchuwaan geeshsha kiitanchchatuwaanna yiyaa wodekka, aan yeellatana» yaageedda.

[‡] **8:35 Shemppuwaa:** Giriikiyaa k'aalaan izaawa woy asaa shemppuwaa geetetti biletteedda.

9

Yesuusa Malay Laametteeddawaa Odiyaa Taarikiyaa

(Mat. 17:1-13; Luk'. 9:28-36)

¹ Yesuusi untuntta, «Taani hinttenttoo tumuwaa gay; amareeda asatuu S'oossaa kawutetsay wolk'k'aanna yiyaawaa be'ennaan hayk'k'ennawanttu hawaan de'iino» yaageedda.

² Yesuusi usuppun gallasaappe guyyiyaan, barenanna P'es'iroosa, Yaak'oobanne Yohaannisa akkiide, untuntu s'alalaa wolk'k'aama deriyaa bolla kesseedda; untuntu sintsaan laametteedda;

³ Aa mayuukka p'ooleedda; sa'aan mayuwaa meec'c'iyaa ooninne geeshshanaw danddayen-nawaa keenaa darii boos's'eedda.

⁴ He heezzu Yesuusa kaalliyaawanttu, Eelaasinne Muse Yesuusanna haasayiyaawantta be'eeddino.

⁵ P'es'iroosi Yesuusa, «Tamaarissiyaawoo, nuuni hawaan de'iyaawe nuw lo"a; nuuni heezzu daasatuwaa ittuwaa new, ittuwaa Musew, k'ay ittuwaa Eelaasaw kees's'ana» yaageedda.

⁶ I waaganenttonne eribeenna; ayaw gooppe, ikka yekkonttukka darii yayyeeddino.

⁷ Hewaappe guyyiyaan, shaarii yiide untuntta kammina shaariyaappe, «Hawe taani siik'iyaa ta Na'aa; I giyaawaa sisite» giyaa k'aalay yeedda.

⁸ Ellekka untuntu yuushshi aatsi s'eelliyaa wode, Yesuusappe attin, haraa oonanne barenttu matan be'ibeykkino.

9 Unttuntu deriyaappe wod'd'ishin, Yesuusi unttunta, «Taani, Asaa Na'ay, hayk'uwaappe denddana gakkanaw, hintte be'eeddabaa oossinne odoppite» yaagiide azazeedda.

10 I azazeeddawaa unttuntu, «*«Eeno» giide, ha hayk'uwaappe denddiyaawaa giyaawe waagiyaawee»* yaagiide, barenttu gidдон haasayetteeddino.

11 Unttuntu Yesuusa, «Higgiyaa tamaris-siyaawanttu ayaw, «Eelaas kasetiide yaanaw bessee» giinoo?» yaagiide oochcheeddino.

12 I zaariide yaageedda; «Tumakka, Eelaas kaseti yiide, ubbabaa giigissee; yaatina, ayaw S'oossaa Mas'aafay, «Asaa Na'ay darii waayettananne is's'ettana» yaagii?

13 Shin taani hinttenttoo oday; Eelaas yeedda; k'ay aabay S'oossaa Mas'aafan s'aafetteeddawaadankka, Asay Aa bare koyyeeddabaa ootseedda» yaageedda.

Yesuusi Iita Ayyaanay Oyk'k'eedda Na'aa Pat-seedda

(Mat. 17:14-21; Luk'. 9:37-43)

14 Yesuusi, P'es'iroosi, Yaak'oobinne Yohaannisi yekko Yesuusa kaalliyaawanttukko simmiide yiyaa wode, c'ora Asay he kaalliyaawanttu yuushshuwaan ek'k'eeddawaanne higgiyaa tamaris-siyaa amareeda asatuu untuntunna palumettiyaawantta be'eeddino.

15 He c'ora Asay Yesuusa be'eedda wode maalaletti dagammiide, ellekka aakko wos's'i yiide, Aa saroteedda.

16 Yesuusi barena kaalliyaawantta «Unttuntunna ayaa palumettiitee?» yaagiide oochcheedda.

17 He c'ora asaa giddoppe itti bitanii zaariide, «Tamaarissiyaawoo, ta na'aa bolla haasayaa diggiyaa iita ayyaanay de'iyaa diraw, Aa neekko akkaade yaad.

18 Ha iita ayyaanay Aa oyk'k'iyaa wode ubbaan, Aa olee; Aa doonaannakka hoommuu paarottee; k'ay achchaa garc'c'issee; bollaakka zoolissee. Aappe ha iita ayaanaa kessana mala, neena kaalliyaawanttoo odaaddi, shin kessanaw dand-daybbeykkino» yaageedda.

19 Yesuusi zaariide untuntta, «Ammanenna ha wodiyaasaw! Taani hinttentunna awude gakkanaw de'anee? K'ay hinttentubaa awude gakkanaw danddayanee? Na'aa taakko haa akki yiite» yaageedda.

20 Unttuntu na'aa aakko aheeddino; he iita ayyaanay Yesuusa be'iide elekka na'aa kokkorssii aggeedda; na'ay sa'aan kunddiide, doonaana hoommuu goppu giishshin gondoretteedda.

21 Yesuusi he na'aa aawuwaa, «Hawe ne na'aa oyk'k'oodeppe woyssa wode gidanee?» yaagiide oochcheedda.

Na'aa aabbu, «I na'atetsaan de'iyaa wodiyaappe doommeedda.

22 Aa wod'anaw daro wode tamaaninne haatsaan oleedda; shin neeni danddayooppe, nuw k'arettaade nuuna maaddaarikkii» yaageedda.

23 Yesuusi Aa, «Neeni danddayooppe gay? Ammaniyaasaw ubbabay danddayettee» yaageedda.

24 Ellekka na'aa aabbu bare kooshshaa d'ok'k'u ootsiide, «Taani ammanay; shin gujja ammananaadan, taana maaddaarikkii» yaageedda.

25 Yesuusi Asay dari dari biyaawaa be'iide, iita ayaanaa, «Na'aa tullenne duude ootseedda ayyaanaw, ha na'aappe kesa gaade neena ta aza-zay; k'ay zaaretsaade aan geloppa» yaageedda.

26 He iita ayyaanay waassiide, na'aa darssi kokkorssiide, aappe keseedda. Na'ay hayk'k'eeddawaa malatina, daro asay, «Na'ay hayk'k'eedda» yaageedda.

27 Shin Yesuusi na'aa kushiya oyk'k'iide dentsina, na'ay denddi ek'k'eedda.

28 Yesuusi soy geleeddawaappe guyyiyaan, Aa kaalliyaawanttu Yesuusa dumma, «Nuuni he iita ayaanaa kessanaw ayaw danddaybeykkoo?» yaagiide oochcheeddino.

29 Yesuusi zaariide, «Hewaa malay woossap-penne s'oomaappe attin, harabaan kesanaw danddayenna» yaageedda.

*Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne
Hayk'uwaabaa Laa'entsuwaa Odeedda
(Mat. 17:22-23; Luk'. 9:43-45)*

30 Unttuntu hewaappe denddiide, Galiilaanna aad'd'iide beeddino; Yesuusi bare de'yaasaa ooninne erana mala koyyibeenna.

31 Ayaw gooppe, I barena kaalliyaawantta «Taana, Asaa Na'aa, Asay asaw aatsiide immananne wod'ana; taani k'ay heezzu gallasaappe guyyiyaan, hayk'uwaappe denddana» yaagiide tamarissee.

³² Shin untunttoo I giyaawe gelibeenna; k'ay Aa oochchanawukka yayyeeddino.

Ubbaappe Aad'd'iyaawe Oonee?

(Mat. 18:1-5; Luk'. 9:46-48)

³³ Unttuntu K'ifirinaahooma giyaa katamaa beeddino; soy geleeddawaappe guyyiyaan, Yesuusi untunta, «Ogiyaan ayaa palumettiitee?» yaagiide oochcheedda.

³⁴ Shin unttuntu biidde ogiyaan, «Nu gidдон nu ubbaappe aad'd'iyaawe oonee?» yaagiide palumetteedda diraw, c'o'u geeddino.

³⁵ Yesuusi uttiide, tammanne laa'u barena kaaliyaawantta s'eesiide untunta, «Ooninne sintsaw aad'd'ana koyyoope, ubbaappe guyye aad'd'iide, he ubbaw k'ooma gidanaw bessee» yaageedda.

³⁶ Itti guutsa na'aa oyk'k'iide, unttuntu gidдон esseedda; he guutsa na'aa idimmiide untunta,

³⁷ «Hawanttu mala guutsa naanaappe ittuwaa ta suntsan mokkiyaa ooninne taana mokkee; k'ay taana mokkiyaa ooninne taana kiitteeddawaa mokkiyaawaappe attin, ta s'alalaa mukkenna» yaageedda.

Yesuusi, «Nubaa Ek'ettenna Uray Nu Bagga» Yaageedda

(Luk'. 9:49-50)

³⁸ Yohaannisi Aa, «Tamaarissiyaawoo, itti Asay ne suntsan iita ayyaanatuwaa kessiyaawaa nuuni be'iide, nu bagga gidenna diraw, Aa diggeeddo» yaageedda.

³⁹ Shin Yesuusi yaageedda; «Ooninne ta suntsan malaataa ootsiide, ellekka ta bolla iitabaa

haasayanaw danddayiyaawe bayinna diraw diggoppite;

⁴⁰ ayaw gooppe, nubaa ek'ettenna uray nu bagga.

⁴¹ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hintte tawantta Kiristtoosawantta gidiyaa diraw, ooninne hinttenttoo ta suntsan buliyaa haatsaa ushanaw immooppekka, bare gatiyaa akkanawaa.

Nagaraa Gaasuwaa

(Mat. 18:6-9; Luk'. 17:1-2)

⁴² «Taana ammaniyaa ha guutsatuwaappe it-tuwaa baletsiyaa oonanne, gaac'ciyaa wogga wos'aa Aa k'ood'iyaaan k'achchiide, abbaan Aa oliyaawe aw lo"a.

⁴³⁻⁴⁴ Ne kushii neena baletsooppe, k'ans's'a ola; neeni laa"u kushiyaanna* k'ay ubbakka to'enna Gaannamiyaa tamaan geliyaawaappe, duus'a kushiyaanna de'uwaa geliyaawe new lo"a.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ne gedii neena baletsooppe, k'ans's'a ola; neeni laa"u gediyaanna ubbakka to'enna Gaannamiyaa tamaan yegettiyaawaappe, dooma gi-daade de'uwaa geliyaawe new lo"a.

⁴⁷⁻⁴⁸ Ne ayfii neena baletsooppe, wooc'a ola; neeni laa"u ayfiyaana ubbakka to'enna Gaannamiyaa tamaan yegettiyaawaappe, itti ayfiyaana S'oossaa kawutetsaa geliyaawe new lo"a.

* **9:43-44** Hara Geeshsha Mas'aafaa biletsatuu, gus's'unii mule hayk'k'ennasaanne k'ay mulekka to'enna Gaannamiyaa tamaan, yaagee. 9:45, 47 s'eellite.

⁴⁹ «K'umaan mas'iniyaa yeggiyaawaadan, tamay asaa ubbaa bolla yegettana.

⁵⁰ Mas'inii lo"a; shin I mal"ana d'ayooppe, zaariide Aa wooti mal"etsanitee? Hinttenttun mas'inii de'o;[†] yaatiide ittuu ittuwaanna sarotetsaan de'ite» yaageedda.

10

Machchatto Yeddanaw Bessena (Mat. 19:1-2; Luk'. 16:18)

¹ Yesuusi hewaappe denddiide, Yorddaanoosa Shaafaappe hefintsa baggana Yihudaa gadiyaa beedda. C'ora Asay shirettiide aakko shiik'ina, kase I ootsiyaawaadankka he asaa tamarisuwaa doommeedda.

² Itti itti Parisaawatuu paac'c'anaw Yesuusakko yiide, «Itti Asay bare machchatto yeddanaw nuw higgii azazii?» yaagiide Aa oochcheeddino.

³ I zaariide, «Muse hinttentta waagi azazeeddee?» yaageedda.

⁴ Unttuntu, «Muse, «Itti Asay bare machchatto paramaa immiide yeddo» geedda» yaageeddino.

⁵ Yesuusi zaariide untuntta, «Hinttenttu odina sisennawantta gidiyaa diraw, Muse ha azazuwaa hinttenttoo s'aafeedda.

⁶ Shin S'oossay koyro med'd'iyaa wode, atuma asanne mac'c'a asaa ootsiide, untuntta med'd'eedda.

[†] **9:50** *Hinttenttun mas'inii de'o*: Hawaa guussay Yesuusan ammaniyaawanttu barenttu ammanuwaappe dendo gaasuwaan untunttu bolla metuu gakkinttokka ittuu ittuwaanna sarotetsaan de'anaw bessee. **10:4** Zar. 24:1-4; Mat. 5:13 **10:6** Dom. 1:27; 5:2

⁷ Hewaa diraw, itti Asay bare aabbanne bare daayo aggiide, bare machchattinna ittuwaa gidee;

⁸ untunttu laa"atuu itti asho gidiino; hewaa diraw, untunttu itti asaa gidiyaawaappe attin, laa"u asaa gidikkino.

⁹ Hewaa diraw, S'oossay ittippe gatseeddawaa Asay shaakkoppo» yaageedda.

¹⁰ Untunttu soy simmeedda wode, Yesuusa kaalliyaawanttu ha yewuwaabaa Yesuusa zaari oochcheeddino.

¹¹ Yesuusi untuntta, «Bare machchatto yeddiide, hararo akkiyaa uray ooninne izinna woshummee.

¹² K'ay mac'c'awunakka bare asinaappe kesaade hara asinaa gelooppe woshummaw» yaageedda.

Yesuusi Guutsa Naanaa Anjeeedda

(Mat. 19:13-15; Luk'. 18:15-17)

¹³ Yesuusi guutsa naanaa bochchana mala, itti itti Asay naanaa aakko aheedda; shin Yesuusa kaalliyaawanttu he asaa seereeddino.

¹⁴ Yesuusi hewaa be'iide, barena kaalliyaawantta hank'k'etteedda; untuntta, «Guutsa naanay taakko yiyaawantta diggoppite; ayaw gooppe, S'oossaa kawutetsay hawanttu malaasa.

¹⁵ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; S'oossaa kawutetsaa guutsa na'aadan akka uray ooninne he kawutetsaa ubbakka gelenna» yaageedda.

¹⁶ Guutsa naanaa idimmiide, bare kushiyaa untunttu bolla huup'iyaan huup'iyaan wotsiide, untuntta anjeeedda.

*Miishshaa Siik'ussay Ahiyaa Metuwaa
(Mat. 19:16-30; Luk'. 18:18-30)*

¹⁷ Yesuusi baanaw keseedda wode, itti bitanii wos's'iidde yi Aa sintsan gulbbatiide, «Lo"o tamarissiyaawoo, med'inaa de'uwaa laattanaw taani ayaa ootsoo?» yaagiide Aa oochcheedda.

¹⁸ Yesuusi, «Ayaw taana lo"oo gay? S'oossaa s'alalaappe attin, hara lo"uu ooninne baawa.

¹⁹ S'oossaa azazuwaa, «Wod'oppa; woshum-moppa; wuu"oppa; wordduwaa markkattoppa; c'immoppa; ne aabbanne ne daayo bonchcha» yaagiyaawaa eraasa» yaageedda.

²⁰ Bitanii Yesuusa, «Tamarissiyaawoo, taani hewaa ubbaa na'atetsaappe doommaade ha"i gakkanawukka naagay» yaageedda.

²¹ Yesuusi bitaniyaa doseedda; Aa c'addi s'eelliide, «New ittibay pac'ceedda; baade new de'iyaabaa ubbaa zal"aade, he miishshaa hiyyeesaw imma; neeni saluwaan durettana. Yaatawaappe guyyiyaan yaade taana kaala» yaageedda.

²² Shin bitanii hewaa sisiide, I daro dure gidiyaa diraw, bare som"iyaa d'umissiide, nashettennan aggiide beedda.

²³ Yesuusi barena kaalliyaawantta yuushshi aatsi s'eelliide, «Daro dure Asay S'oossaa kawutet-saa gelanaw waan metanddeeshsha!» yaageedda.

²⁴ Aa kaalliyaawanttu Aa haasayaa sisiide maalaletteeddino; shin Yesuusi k'aykka

unttunta, «Naatoo, S'oossaa kawutetsaa gelanaw wooti metanddeeshsha!*

²⁵ Dure Asay S'oossaa kawutetsaa gelanawaappe, gaaluu marppiyaa s'oo'iyaanna aad'd'anawe matattee» yaageedda.

²⁶ Yesuusa kaalliyaawanttu maalalettiide, «Yaatina, oonee attanaw danddayiyaawe?» yaagiide ittuu ittuwaa oochcheeddino.

²⁷ Yesuusi unttunta c'addi s'eelliide, «Hawe S'oossaw danddayettiyaawaappe attin, asaw danddayettenna; ayaw gooppe, S'oossaw ubbabaykka danddayettee» yaageedda.

²⁸ P'es'iroosi Yesuusa, «Be'a; nuuni nubaa ubbaa aggiide, neena kaalleeddo» yaageedda.

²⁹ Yesuusi, «Taani hinttenttoo tumuwaa gay; ta dirawunne wonggalaa mishiraachchuwaa diraw, golliyyaa woy ishaturwaa woy michchatuwaa, woy aawuwaa woy aatto woy machchatto, woy naanaa woy gadiyaa aggeeda Asay ooninne,

³⁰ ha'i ha wodiyaan s'eetu dakkuwaappe dariyaa golletuwaa, ishaturwaa, michchatuwaa, aatto, naanaa, gadiyaa, k'ay metuwaakka akkanawaa. Sintsappe yaana wodiyaankka med'inaa de'uwaa akkanawaa.

³¹ Shin c'oratu ha'i sintsan de'iyaawanttu guyye aad'd'ana; k'ay c'oratu ha'i guyyen de'iyaawanttu sintsaw aad'd'ana» yaageedda.

*Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne
Hayk'uwaabaa Heezzentsuwaa Odeedda
(Mat. 20:17-19; Luk'. 18:31-34)*

* **10:24 Wooti metanddeeshsha:** Hawaa itti itti biletsay barew de'iyaabaan ammanettiyaa asaa yaagee.

³² Unttuntu Yerusaalame biidde, ogiyaan de'iino; Yesuusi barena kaalliyaawantuppe sintsanna hamettee. Unttuntu maalaletteeddino; Aa kaalliyaawanttu yayyeeddino. Zaariide tammanne laa"u barena kaalliyaawantta gas'aa kessiide, barena gakkanabaa dummayiide untunttoo hawaadan yaagiide odeedda;

³³ «Be'ite; nuuni Yerusaalame ha"i kesoytte; yaan taana, Asaa Na'aa, k'eesatuwaa kaappa-toonne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttoo aatsiide immana. Unttuntu ta bollan hayk'uwaa pirddaa pirddana; k'ay ayihuda gidenna asawukka taana aatsiide immana.

³⁴ He Ayihuda gidenna Asay ta bolla k'iliic'anne c'uchchana; taana lissuwaan shoc'anne wod'ana; taani k'ay heezzu gallasaappe guyyiyaan, hayk'uwaappe denddana.»

*Yaak'oobinne Yohaannisi Woosseedda Woosaa
(Mat. 20:20-28)*

³⁵ Zabddiyoosa naanay Yaak'oobinne Yohaannisi Yesuusakko yiide, «Tamarissiyaawoo, nuuni neena woossiyaabaa ubbabaa nuw ootsaarikkii» yaageeddino.

³⁶ Yesuusi unttunta, «Taani hinttenttoo ayaa oot-soo?» yaageedda.

³⁷ Unttuntu Aa, «Ne bonchcho kawutetsaan neeni uttiyaa wode, nuuppe ittuwaa neeppe ushechcha baggana k'ay ittuwaa haddirssa baggana utissaarikkii» yaageeddino.

³⁸ Shin Yesuusi unttunta, «Hinttenttu ayaa woossanaw bessinttokka erikkita; taani ushanaw bessiyaa metuwaa s'uu'aa ushanaw

danddayiitee? K'ay taani s'ammak'ettanaw
bessiyaa s'ink'k'ataa[†] s'ammak'ettanaw
danddayiitee?» yaageedda.

³⁹ Hewaappe guyye untunttu zaariide, «Ee
danddayeetto» yaageeddino.

Yesuusi k'ay, «Taani ushanaw bessiyaa metuwaa
s'uu'aa hintte ushana; taani s'ammak'ettanaw
bessiyaa s'ink'k'ataakka hintte s'ammak'ettana.

⁴⁰ Shin taappe ushechcha baggannanne had-
dirssa baggana uttanawantta dooriyaawe taana
gidikke; shin he sa'ay S'oossay immanaw giigissi
wotseeddawanttussa» yaageedda.

⁴¹ Yekko tammu Yesuusa kaalliyaawanttu
hewaa siseedda wode, Yaak'oobanne Yohaannisa
hank'k'etteeddino.

⁴² Yesuusi untuntta ubbaa barekko s'eesiide,
hawaadan yaageedda; «[†] Ayihuda gidennawantta
moooddiyaawantta» giide k'oppiyaawanttunne
hewannta kaaletsiyaa asatuu barenttu asaa
moooddiyaawaa eriita.

⁴³ Shin hintte giddon hewaa mala gidenna;
hintte giddon woggatana koyyiyaa ooninne hint-
tenttoo k'oomaa gidanaw bessee.

⁴⁴ K'ay hintte giddon ubbaappe bolla gidana
koyyiyaa ooninne hintte ubbaw ayile gidanaw
bessee.

⁴⁵ Ayaw gooppe, haray atto taani, Asaa
Na'aykka, asaw ootsanawunne c'oratuwaa
wozanaw yeeddawaappe attin, Asay taw ootsana
mala yabeykke» yaageedda.

[†] **10:38 S'ink'k'ataa:** Hawaa guussay Yesuusa gakkeedda
metuwaa s'uu'aa guussaa.

Yesuusi K'ook'aa Bars's'amoosa Ayfiyaa Pat-seedda

(Mat. 20:29-34; Luk'. 18:35-43)

⁴⁶ Unttuntu Iyarkko giyaa katamaa beeddino; Yesuusi barena kaalliyaawanttunnanne c'ora asaana Iyarkkoppe kesishshin, S'imoosa na'ay k'ook'ay, Bars's'amoosa giyaawe, ogiyaa doonaan woossiidae utteedda.

⁴⁷ Bars's'amoos Naazireetiyaa Yesuusa gideed-dawaa sisiide, bare kooshshaa d'ok'k'u ootsiide, «Daawite na'aa‡ Yesuusaa, taana maaraarikii!» yaagussaa doommeedda.

⁴⁸ C'ora Asay Aa, «Hayzza!» giide hank'k'etteedda.

Shin, I bare kooshshaa kasewaappekka darssi d'ok'k'u ootsiide, «Daawite na'aw, taana maaraarikii!» yaageedda.

⁴⁹ Yesuusi ogiyaan ek'k'iide, «Aa haa s'eesite» yaageedda.

Unttuntu k'ook'aa, «Ayinne baawa; dendda ek'k'a; neena s'eese» yaagiide s'eeseeddino.

⁵⁰ K'ook'ay bare mayuwaa oli aggiide, guppi denddi ek'k'iide, Yesuusakko beedda.

⁵¹ Yesuusi Aa, «Taani new ayaa ootsanaw koyyay?» yaageedda.

K'ook'ay, «Tamaarissiyaawoo, taani s'eellanawaa koyyay» yaageedda.

⁵² Yesuusi Aa, «Ba; ne ammanuu neena pat-seedda» yaageedda. Ellekka Aa ayfii s'eelli aggina, ogiyaan Yesuusa kaalli aggeedda.

‡ **10:47** *Daawite na'aa:* Ayihude asatuu S'oossaan Okettowe Daawite zeretsaappe yelettanawaa yaagiide k'ooppiyaa diraw, S'oossaan Okettowe «Daawite na'aa» yaagetti s'eessettee.

11

*Yesuusi Wolk'k'aama Bonchchuwaan
Yerusaalame Geleedda
(Mat. 21:1-11; Luk'. 19:28-40; Yoh. 12:12-19)*

¹ Unttuntu Yerusaalame matiidde, Debre Zayite Deriyaa matan de'iyaa Beetefaagenne Biitaaniyaa gakkeeddino; Yesuusi barena kaalliyaawantuppe laa"uwaa sintsaw kiittiide,

² «Hinttentuppe sintsan de'iyaa heeraa biite; yaa gelosaanna ooninne ubbaa toggibeenna k'ashuwaan de'iyaa hare maraa hintte demmana; Aa billi haa akkiide yiite.

³ Ooninne hinttentta, «Hewaa ayaw ootsite?» yaagiide oochchooppe, «Godaw* hawe koshshee; ellekka zaari haa yeddanawaa» yaagite» yaageedda.

⁴ Unttuntu biide, hare maraa penggiyaa matan ogiyaan k'achchi wotseeddawaa demmiide billeeddino.

⁵ Hewaan ek'k'eedda itti itti asatuu untuntta, «Hare maraa wootanaw billiitee?» yaageeddino.

⁶ Yesuusa kaalliyaawanttu Yesuusi barentta azazeeddawaa odina, asatuu yeddi aggeeddino.

⁷ Unttuntu hare maraa Yesuusakko ahiide, barenttu mayuwaa Aa zokkiyaan wotseeddino; Yesuusi he hare maraa toggeedda.

⁸ C'ora Asay barenttu mayuwaa ogiyaan hiis'eedda; k'ay haranttuu mitsaa haytsaa kar kariide, ogiyaan hiis's'eeddino.

* **11:3 Godaa:** Hawaa guussay hariyaa godaa.

⁹ Yesuusappe sintsanna hamettiyyaa asaynne
Aa geeduwaa kaalliyaa Asay barenttu kooshshaa
d'ok'k'u ootsiide,
«S'oossay galatetto!

Godaa suntsan yiyaawe anjjetteddawaa.

¹⁰ Godaa suntsan yiyaa nu aawuwaa
Daawite kawutetsay anjjetteddawaa.
Saluwaa ubbaappe bolla saluwaan
de'iyaa S'oossay galatetto»
yaageeddino.

¹¹ Yesuusi Yersaalame biide, Geeshsha
Golliyyaa geleedda; k'ay ubbabaa yuuyyi
yuuyyi s'eelleeddawaappe guyyiyaan, sa'ay
k'ammiyyaa diraw, tammanne laa"u Yesuusa
kaalliyaawanttunna Biitaaniyyaa beedda.

*Yesuusi Shek'k'eedda Balasiyaa Mitsatto
(Mat. 21:18-19)*

¹² Wonttetsa gallassi untunttu Biitaaniyaappe
kesiide biishshin, Yesuusi koshatteedda.

¹³ Haakuwaan itti balasiyaa giyaa mitsatto hayt-
saa mayya utteeddawunno be'iide, ooni eri I bolla
ayfii beettooppenne giide, be'anaw izikko beedda;
shin izikko I biyaa wode, haytsaa s'alalaappe at-
tin, ayinne ayfiyaa demmibeenna; ayaw gooppe,
balasii ayfiyaa wodii gakkibeenna.

¹⁴ Yesuusi he balasatto, «Neepe shirettiide
med'inaw ooninne ayfiyaa mooppo» yaageedda.
Yesuusa kaalliyaawanttu I giyaawaa siseeddino.

*Yesuusi Geeshsha Golliyaan Zal"iyaawantta
Kesseedda
(Mat. 21:12-17; Luk'. 19:45-48; Yoh. 2:13-22)*

¹⁵ Unttuntu Yersaalame beeddino; Yesuusi Geeshsha Golliyaa geliide, hewaan zal"iyaawanttanne shammiyaawantta kare yederssuwaa doommeedda; k'ay miishshaa laammiyaawanttu s'arap'peezaanne dogommuwaa zal"iyaawanttu oydiyaa aatsi yeggiide,

¹⁶ ooninne ayentto tookkiide, Geeshsha Golliyaa gibbiyaa giddonna aad'd'anawaa diggeedda.

¹⁷ Yesuusi asaa hawaadan yaagiide tamaris-seedda: «S'oossaa Mas'aafan, «Ta gollii Ayihuda gidenna Asay ubbay S'oossaa woossiyaa golle geetettana» yaagettiide s'aafeetti utteedda; shin hintte Aa bonk'k'anchchatuu k'osettiyaa gong-goluwaa kesseeddita.»

¹⁸ K'eesatuwaa kaappatuunne Muse higgiyaa tamarissiyaawanttu hewaa sisiide, Aa wod'ana ogiyaa koshshaa doommeeddino; shin c'ora Asay I tamarissiyaawaan maalalettiyaa diraw, aw yayyeeddino.

¹⁹ Sa'ay omarsseedda wode, Yesuusinne Aa kaalliyaawanttu katamaappe gas'aa keseeddino.

Balasiyaa Giyaa Mitsatta Melaaddu
(Mat. 21:20-22)

²⁰ Unttuntu wonttetsa gallassi guura ogiyaanna aad'd'iidde, he balasatta s'ap'uwaanna mela diggeeddawunno be'eeddino.

²¹ P'es'iroosi hassayiide, «Tamarissiyaawoo, be'a; neeni shek'k'eedda balasatta mela diggaaddu» yaageedda.

²² Yesuusi zaariide, untuntta hawaadan yaageedda; «S'oossaa ammanite.

²³ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; ooninne bare wozanaan sid'ennaan bare geeddabay hananawaa ammaniide, ha deriyaa, «Denddaade abbaan kundda» gooppe hanana.

²⁴ Hewaa diraw, S'oossaa hintte woos-siyaabaanne oochchiyaabaa ubbaa akki diggowaadan ammanite; hintte akkana.

²⁵ S'oossaa woossanaw hintte ek'k'iyaa wode, saluwaan de'iyaa hintte Aawuu hintte nagaraa atto gaana mala, ooninne hinttentta naak'k'eeddabay de'ooppe, aw atto giite.

²⁶ Shin asaa nagaraa hintte atto gaana d'ayooppe, saluwaan de'iyaa hintte Aawuukka hintte nagaraa hinttenttoo atto geena.»

*Yesuusi Ayaa Maattaani Ootsii Giyaa Ooshaa
(Mat. 21:23-27; Luk'. 20:1-8)*

²⁷ Untunttu k'aykka Yersaalame beeddino; Yesuusi Geeshsha Golliyaan hamettishshin, k'eesatuwaa kaappatuu, Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttunne c'imatuu Yesuusakko yeeddino.

²⁸ Aa, «Neeni hawaa ootsanaw new ay maatay de'ii? Woy new ha maataa immeeddawe oonee?» yaageeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide untuntta, «Taanikka hinttentta ittibaa oochchana; taw odite; taani k'ay hawaa ay maataan ootsaytantto, hinttenttoo odana.

³⁰ Yohaannisi s'ammak'iyaa maataa akkeed-dawe S'oossaappeeyye woy asaappee? Taw odite» yaageedda.

³¹ Unttuntu barenttu gidдон palumaa doommiide, «Nuuni, «S'oossaappe yeedda» yaagooppe, I nuuna, «Yaatina, Yohaannisi odeeddawaa ayaw ammanibeykkitee?» yaagana.

³² Shin, «Asaappe yeedda gaanee?» » yaageeddino; k'ay Asay ubbay Yohaannisi nabiya gideeddawaa eriyaa diraw, asaw yayyeeddino.

³³ Hewaa diraw, unttuntu Yesuusaw, «Nuuni erokko» yaagiide zaareeddino.

Yesuusi, «Taanikka hawaa ay maataan ootsaytantto, hinttenttoo odikke» yaageedda.

12

Woynniyaa Turaa Tokkiyaa Oosanchchatuwaa Leemisuwaa
(Mat. 21:33-46; Luk'. 20:9-19)

¹ Yesuusi unttunttoo oduwaa leemisuwaan yaagiide doommeedda; «Itti bitanii woyniyaa giyaa turaa tokkiide, dirssaa yuushshi aatsiide direedda; k'ay he woyniyaa gumi"iyaa ollaakka bookkeedda; hewaa naagiyaa asaw naagiyaasaa kees's'eedda; hewaappe guyyiyaan, kotsaa ootsiyaa asaw immiide, hara gade beedda.

² Woynniyaa ayfiyaa mas'iyaa wodii gakkina, barena gakkiaawaa akkiide yaana mala, itti k'oomaa bare kotsaawatuwaakko kiitteedda.

³ Kotsaa ootsiyaawanttu Aa k'oomaa oyk'k'i wad'd'iide, kushe mela yeddeeddino.

⁴ Laa'entsuwaa hara k'oomaa unttunttukko kiitteedda; unttuntu he k'oomaa huup'iyaa p'alk'k'iide pokkissi yeddeeddino.

⁵ Woynniyaa turaa goday k'aykka hara k'oomaa kiitteedda; he k'oomaa wod'eeddino; k'ay hara c'oratuwaakka hewaadan ootseeddino; ittuwaa ittuwaa wad'd'iide, haratuwaa wod'eeddino.

⁶ «Woynniyaa turaa godaw kiittanaw ubbaappe wurssetsaan I darii siik'iyaa Aa na'aa s'alalay atteedda; I, «Unttuntu ta na'aa bonchchennaan aggikkino» giide, bare na'aa untuntutuko kiitteedda.

⁷ «Shin kotsaa ootsiyaawanttu barenttu gid-don, «Laattanawe hawaa; biide Aa wod'oyte; aw de'iyaaawe nuwaa gidana!» yaageeddino.

⁸ Na'aa oyk'k'i wod'iide, Aa anhaa woyniyaa turaa giddoppe gas'aa kessi oleeddino.

⁹ «Simmi woyniyaa turaa goday wootanee? Yiide he kotsaawatuwaa wod'i wurssiide, woyniyaa turaa kotsaa ootsiyaa hara asaw immanawaa.

¹⁰⁻¹¹ « «Gimbbiyaawanttu kad'i is's'eedda shuchchay
goda s'ap'uwaa minisiyaa,
ubbaappe aad'd'iyaa shuchchaa gideedda.
Hawe Goday ootseeddawaa;
k'ay nuunakka maalalissiyaawaa»
yaagiyaawaa S'oossaa mas'aafaappe nabbabi beykkitee?»

yaageedda.

¹² K'eesatuwaa kaappatuu, higgiiyaa tamaris-siyaawanttunne c'imatuu Yesuusi he leemisuwaa barenttun leemiseeddawaa ereedda diraw, Aa oyk'k'anaw koyyeeddino; shin asaw yayyiide, bashi beeddino.

Giiraa Giiranee Agganee Giyaa Ooshaa
(Mat. 22:15-22; Luk'. 20:20-26)

¹³ K'ay Aa haasayaappe balaa demmana mala, Parisaawatuwaappenne Heroodisa baggatuwaappe* amareedawanttu aakko kiittina yiide,

¹⁴ «Tamaarissiyaawoo, neeni tumuwaa haasayiyaawaanne asaappe asaa shaakken-nawaa nuuni ereetto; ayaw gooppe, neeni asaa dummayakka; k'ay S'oossaa ogiyaa tumatetsaan tamarissaa. Nuuni Roomaa Kaatiyaa K'eesaarew giiraa giiriyaawe wogeeyye woga gidennee? Giiraa giiraneeyee digganee?» yaageeddino.

¹⁵ Shin untunttu lo"a malatiyaa iita asaa gideeddawaa Yesuusi eriide, «Taana ayaw paac'c'iitee? Itti santtimiyaa haa taakko ahite; taani ane be'ana» yaageedda.

¹⁶ Untunttu aw aheeddino; «Ha malayenne suntsay oowee?» yaagiide untuntta oochcheedda.

Untunttu, «K'eesaarewaa» yaageeddino.

¹⁷ Yesuusi zaariide untuntta, «Yaatooppe, K'eesaarewaa K'eesaarew, S'oossaawaa S'oossaw immite» yaagina untunttu aabaa maalaletteeddino.

Hayk'uwaappe Dendduwaa Ooshaa
(Mat. 22:23-33; Luk'. 20:27-40)

* **12:13** Heroodisa baggatuwaa: Hawantta guussay he wode de'iyaa kawutetsaa polottikaa baggana kase wogga Heroodisanne Aa na'aa Herood Anttip'aasa baggatuwaanne untuntta kaalliyaa asatuwaa.

18 Hayk'k'eedda Asay denddenna giyaa Saduk'aawanatuwaappe itti itti asatuu Yesuusakko yiide, hawaadan yaagiide, Aa oochcheeddino;

19 «Tamaarissiyaawoo, Muse nuw higgiyaa s'aafiidde, «Machchatto akkeedda Asay na'aa yelennaan hayk'k'ooppe, he hayk'k'eeddawaa ishay Aa machchatto laattiide, bare ishaw na'aa yelanaw bessee» yaagiyaawaa s'aafeedda.

20 Itti wode laappu ishatuu de'iyaawantuppe bayiray machchatto akkiide, na'aa yelennaan hayk'k'eedda.

21 Laa'entsiyaa ishay izo akkeedda; ikka na'aa yelennaan hayk'k'eedda; heezzentsiyaawekka hewaadan haneedda.

22 Laappunatuukka izo akkiide, na'aa yelennaan hayk'k'eeddino; ubbaappe guyyiyaan, k'ay he mishiratta hayk'k'aaddu.

23 Yaatina, hayk'k'eedda Asay hayk'uwaappe denddiyaa wode, iza untuntuppe hak'awoo machche gidanee? Ayaw gooppe, laappunatuukka izo akkeeddino».

24 Yesuusi zaariide untuntta, «Hinttenttu balettiyaawe, S'oossaa Mas'aafatuwaanne Aa wolk'k'aa erenna diraassa!

25 Ayaw gooppe, hayk'k'eedda Asay hayk'uwaappe denddiyaa wode, saluwaan de'iyaa kiitanchchatuwaa mala gidanaappe attin, attuma asayne akkena; mac'c'a asayne gelenna.

26 Shin hayk'k'eeddawanntu dendduwaabaa gi-dooppe, Muse mas'aafan s'aafetteedda s'aragay

miyaa buuraabaa odiyaa sa'aan, S'oossay Musa, «Taani Abraahaame S'oossaa, Yisaak'a S'oossaa, Yaak'ooba S'oossaa» gidiyaawaa ubbakka nabbabi beykkitee?

²⁷ I pas'a de'iyaa wanttu S'oossaa gidiyaawaappe attin, hayk'k'eeddawa wanttu S'oossaa gidenna; hintte darssi baleedda» yaageedda.

Ubbaappe Aad'd'iyaa Azazuwaa
(Mat. 22:34-40; Luk'. 10:25-28)

²⁸ Higgiyaa tamarissiyaawanttu ittuu untuntu palumettiyaawaa shiik'iide siseedda; k'ay Yesuusi untuntu lo'o zaareeddawaa sisiide, «Azazuwaa ubbaappe aad'd'iyaa azazuu hak'awee?» yaagiide Yesuusa oochcheedda.

²⁹ Yesuusi zaariide, Aa «Azazuwaa ubbaappe aad'd'iyaa azazuwaa, «Israa'eeliyaa Asay sisite, Goday nu S'oossay itti Godaa.

³⁰ Hinttenttu Godaa hintte S'oossaa hintte kumentsaa wozanaappe, hintte kumentsaa shempuwaappe, hintte kumentsaa k'ofaappe, hintte kumentsaa wolk'k'aappe siik'ite» yaagee.

³¹ K'ay azazuwaa ubbaappe aad'd'iyaa laa'entso azazuu hawaa; «Neeni ne shooruwaa ne huup'yaadan siik'a» giyaawaa; hawanttu aad'd'iyaa hara azazuu baawa» yaageedda.

³² Higgiyaa tamarissiyaawee Yesuusa yaageedda; «Tamarissiyaawoo, tumuwaa gaadda; neeni «S'oossay itti S'oossaa s'alala. Aappe attin, haray baawa» geeddawe tuma.

³³ S'oossaa kumentsaa wozanaappe, kumentsaa k'ofaappenne kumentsaa wolk'k'aappe dosiyaawenne k'ay bare shooruwaakka bare huup'iyaadan siik'iyaawe, guuddiyaa yarshshuwaappenne hara yarshshuwaa ubbaappe aad'd'ee» yaageedda.

³⁴ Yesuusi higgiiyaa tamarissiyaawaa zaaruu aad'd'o eranchcha asaa zaaruwaa gideeddawaa be'iide, «Neni S'oossaa kawutetsaappe haakkabeykka» yaageedda; hewaappe guyyiyaan, Yesuusa harabaa oochchanaw ooninne s'alibeenna.

*«Yesuusi O Na'ee» Yaagiyaa Ooshaa
(Mat. 22:41-46; Luk'. 20:41-46)*

³⁵ Yesuusi Geeshsha Golliyaan tamarissiidde, «Higgiiyaa tamarissiyaawanttu Kiristtoosa wooti Daawite na'aa giinoo?

³⁶ Daawite barena Geeshsha Ayyaanay haasayissina,

«*«Goday ta Godaa, «Taani ne morkkatuwaa,
neeni yed'd'a ek'k'iyabaa ootsana
gakkanaw,
hawaan taappe ushechcha baggana,
bonchchettaade utta» geedda»*
yaageedda.

³⁷ Daawite bare huup'ew Kiristtoosa, «Godaa» giide s'eesoeppe, yaatina, Kiristtoosi waaniide, Daawite na'aa gidii?» yaageedda.

C'ora Asay Yesuusi giyaawaa nashechchaan siseedda.

*Yesuusi, «Muse Higgiyaa Tamaarissiyaawant-
tuppe Naagettite» Yaageedda*

(Mat. 23:1-36; Luk'. 20:45-47)

³⁸ Yesuusi tamaarissiidde, «Higgiyaa tamaarissiyaawanttuppe naagettite; untunttu adussa mayuwaa mayyiide yuuyyiyaawaanne geyaa heerankka Asay untuntta bonchchiidde sarotiyaawaa dosiino.

³⁹ Untunttu Ayihuda woosa golletuwaan darii lo"iyaa oydiyaa dosiino; k'ay Asay barentta imat-satetsaan mokkiyaasankka bonchcho sa'aa dosiino.

⁴⁰ Untunttu am"etuu golliyaa bonk'k'iidde, barenttoo lo"a malatanaw S'oossaa woosaa adussiino; untunttu ubbaappe aad'd'iyaa muraakkanawantta» yaageedda.

Am"atti Mis'uwaataa

(Luk'. 21:1-4)

⁴¹ Yesuusi Geeshsha Golliyaan imotaa yeggiyaa saas'iniyaa matan uttiide, Asay bare miishshaa he saas'iniyaan yeggiyaawaa be'eedda; c'ora dure Asay daro miishshaa he saas'iniyaan yeggeeddino.

⁴² Itti hiyyeesaa am"atta yaade, itti santtimiyaan laamettiyaa laa"u sembberatuwaa he saas'iniyaan yeggaaddu.

⁴³ Yesuusi barena kaalliyaawantta s'eesiide, «Taani hinttenttoo tumuwaa gay; imotaa saas'iniyaan yeggeedda asaa ubbaappe ha hiyyeesaa am"atta darissaade yeggaaddu.

⁴⁴ Ayaw gooppe, haratuu ubbay barenttoo pala-heedda miishshaappe yeggeeddino; shin iza bare

pac'aappe, barew de'iyaa de'uwaa mulekka imma aggaaddu» yaageedda.

13

Yesuusi Geeshsha Gollii Kolettanawaa Kasetiide Odeedda

(Mat. 24:1-2; Luk'. 21:5-6)

¹ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe kesishshin, Aa kaalliyaawanttuppe ittuu Aa, «Tamaarissiyaawoo, hawe aybe lo"o shuchchatenttonne k'ay aybe lo"o shuchchaa gollatuwaa be'ay!» yaageedda.

² Yesuusi zaariide, «Ha wolk'k'aama shuchchaa gollatuwaa be'ay? Ha gollatuwaan de'iyaa itti shuchchayenne attenaan ubbay kolettana» yaageedda.

Goday Yaanaappe Kasetiide Gakkana Yeder-sсуwaanne Waayiyaa

(Mat. 24:3-14; Luk'. 21:7-19)

³ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe hini baggana Debre Zayite Deriyaa bollan utteedda wode, P'es'iroosi, Yaak'oobi, Yohaannisinne Inddiraasi barenttu s'alala aakko yiide Aa,

⁴ «Hewe awude hananentto, nuw odaarikkii; k'ay hewe ubbay polettana wodiyaa erissiyaa mallatuu ayaa gidanee?» yaagiide oochcheed-dino.

⁵ Yesuusi k'ay untunttoo hawaadan yaagiide, oduwaa doommeedda; Hinttentta ooninne balet-sena mala naagettite.

⁶ C'ora asatuu ta suntsan, «Taani Kiristtoosa» yaagiidde yaanawaa; c'ora asaa baletsana.

⁷ Matan de'iyaa olaa kooshshaanne haakuwaan de'iyaa olaa oduwaa hintte sisiyaa wode, hirggoppite; hewaa malabay hananaw bessee; shin wurssetsay biraa.

⁸ Ayaw gooppe, itti gade Asay hara gade asaana olettana; k'ay itti kawutetsay hara kawutetsaanna olettana; biittaa k'aatsay ubba saan de'ana; koshaykka de'ana; shin hewe koyro yeluwaa oytsaa mala.

⁹ Shin hintte hinttenttu huup'ew naagetite; ayaw gooppe, Asay hinttentta oyk'k'iide, pirddaa gollew aatsiide immana; k'ay bare Ayihuda woosa golletuwankka hinttentta lissuwaan shoc'ana; gadiyaa mooddiyaawanttu sintsaaninne kaatatuwaa sintsan ta diraw hintte markkattanaw ek'k'ana.

¹⁰ Mishiraachchuwaa k'aalay koyronna asaw ubbaw odetti digganaw bessee.

¹¹ Unttunttu hinttentta pirddaa golle ahiyaa wodenne aatsiide immiyaa wode, wooti haasayanitentto koyronna hirggoppite; he saatiyaan S'oossay hinttenttoo immiyaabaa haasayite. Ayaw gooppe, Geeshsha Ayyaanay haasayanaappe attin, haasayiyaawanttu hinttentta gidikkita.

¹² Ishay bare ishaa, aawuu bare na'aa wod'isana; k'ay naanay barenttu aawotuwwa bollaninne barenttu aayetuwwa bolla denddiide, untuntta wod'isana.

¹³ Asay ubbay hinttentta ta suntsaa diraw is's'ana; shin wurssetsay gakkanaw genc'c'iyaawe attana.

Yerusaalame Gakkana Wolk'k'aama Iita Metuwaa

(Mat. 24:15-28; Luk'. 21:20-24)

¹⁴ Shin nabiya Daaneel odeedda bashshaa tunatetsay ek'k'anaw bessenasan ek'k'ishshin hintte be'iyaa wode, hewe waagiyaawentto, nabbabiyaawe akeeko; Yihudaa gadiyaan he wode de'iyaa wanttu deriyaakko betino.

¹⁵ Golliya huup'iyaan de'iyaa uraykka ittibaa akkanaw duge wod'd'iide, bare soy geloppo.

¹⁶ Gaden de'iyaa wekka bare mayuwaa akkanaw guyye simmoppo.

¹⁷ He wode shahaara mac'c'awanttoonne d'antsiyaa mac'c'awanttoo aayyeero.

¹⁸ Shin hawe ubbay haniyaa wodii balguwaa gidenna mala, S'oossaa woossite;

¹⁹ ayaw gooppe, S'oossay sa'aa koyro med'd'eeddawaappe doommiide, ha'i gakkanaw, ubbakka de'ibeenna metuu, k'ay hawaappe sintsawukka ubbaa de'enna metuu asaa bolla he wode de'ana.

²⁰ Goday he gallassatuwaa payduwaa guut-siyaawe baawentto, asaa gideedda ooninne atena; shin I bare dooreedda asatuwaa diraw, he gallassatuwaa payduwaa guutseedda.

²¹ He wode ooninne hinttentta, «Be'ite; Kiristtoosi hawaan de'ee» woy, «Be'ite; Kiristtoosi, hawaan de'ee» yaagooppe, hewaa ammanoppite.

²² Ayaw gooppe, worddanchcha Kiristtoosatu-unne worddo nabatuu denddiide barenttoo dand-dayettooppe, haray atto S'oossay dooreeddawant-takka baletsanaw malaataanne maalalissiyaabaa

bessana.

²³ Shin hintte naagettite; taani hinttenttoo ub-babaa kasetaade odaaddi.

*Kiristtoosa Laa'entso Yuussaa
(Mat. 24:29-31; Luk'. 21:25-28)*

²⁴ Shin he wode he waayiyaappe guyyiyaan,
away d'umana;
agenay poo'iyawaa aggana;

²⁵ S'oolinttatu saluwaappe kunddana.
K'ay saluwaan de'iyaa wolk'k'atuukka
k'aas'ettana.

²⁶ He wode taani, Asaa Na'ay, wolk'k'aama
wolk'k'aannanne bonchchuwaanna shaariyaa
gidonna yiishshin, untunttu be'ana.

²⁷ He wode taani kiitanchchatuwaa sa'aa oyddu
bagga kiittana; sa'aa gas'aappe saluwaa gas'aa
gakkanaw, S'oossay dooredda asaa shiishshana.

*Wodiyaa Wurssetsay Gakkeeddawaa
Malaataa Bessiyaa Balasiyaa Mitsatto
(Mat. 24:32-35; Luk'. 21:29-33)*

²⁸ Leemisuwaa balasatto giyaa mitsattippe
tamaarite; balasatta aac'iya wodenne izi haytsay
hayttiyya wode, bonii mateeddawaa hintte eriita.

²⁹ Hawaadanka hintte he ubbabay
haniyaawaa be'iyaa wode, I* matattiide
penggiyaa shiik'eeddawaa† erite.

13:24 Isa. 13:10; Hiz. 32:7; Iyu. 2:10, 31; 3:15; Sas'. 6:12 **13:25**
Isa. 34:4; Iyu. 2:10; Sas'. 6:13 **13:26** Dan. 7:13; Sas'. 1:7 * **13:29**
I: Yesuusa guussaa. † **13:29** Matattiide penggiyaa shiik'eeddawaa:
Guussay, Yesuusa yuussay mateedda guussaa.

³⁰ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha ub-babay hanana gakkanaw, ha wodiya yeletay hayk'k'idiggenna.

³¹ Saluunne sa'ay aad'd'ana; shin ta k'aalay ub-bakka aad'd'enna.

Wurssetsa Gallassanne Saatiyaa Ooninne Erenna

(Mat. 24:36-44)

³² Shin he gallassanne he saatiyaa Aawuwaa s'alalaappe attin, haray atto saluwaan de'iyaa kiitanchchatuwaa gidina, woy taana Na'aa gidinakka ooninne eriyaabay baawa.

³³ He wodii awude gidanentto, hintte erenna diraw, naagettite; minnite; S'oossaa woossite.

³⁴ Ta yuussay bare golliyaaggiide, ogiyaa biyaa bitaniyaa mala; bitanii bare k'oomatoo huup'iyaan huup'iyaan oosuwaa immiide, untuntta bare oosoo kaappo ootseedda; k'ay kariyaa naagiyaawekka minisiide naagana mala azazeedda.

³⁵ Hewaa diraw, minnite; ayaw gooppe, golliyaw omarssa gidina, woy k'amma bilahe gidina, woy kuttuu waassiyaa wode gidina, woy guura wontumaatsaan gidina awude yaanentto, hintte erikkita.

³⁶ Hinttenttu akeekenaan I yooppe, hinttentta gem"isheddawannta demmenna mala minnite.

³⁷ Taani hinttenttoo odiyaawaa asaa ubbaw oday; minnite.

14

Kiristtoosa Bolla Mak'k'etteeddino

(Mat. 26:1-5; Luk'. 22:1-2; Yoh. 11:45-53)

¹ Paasigaa Baalaa giyaawaa bonchchiyaa gallassaynne C'aalibeenna ukitsaa muussaa bonchchiyaa baalaa gallassay gakkanaw laa"u gallassay atteedda; k'eesatuwaa kaappatuunne higgiiyaa tamarissiyaawanttu Asay erennaan Yesuusa oyk'k'iide wod'ana ogiyaa koyyiino.

² «Asay walassaa kessenna mala, Paasigaa bonchchiyaa gallassi hewaa ootsokko» yaageeddino.

*Yesuusa Shittuwaa Okkeedda Mishiratto
(Mat. 26:6-13; Yoh. 12:1-8)*

³ Yesuusi Biitaaniyaa gadiyaan oolluwaa harggiyaa Simoonaa soyin k'umaa maanaw utteedda wode, itti mishiratta albass's'iroosa baaretaa kumeedda narddoosa giyaa darii al"o shittuwaa* akkaade yaaddu; he albbass's'iroosa baareeta mentsaade shittuwaa Yesuusa huup'iyaan tigaaddu.

⁴⁻⁵ Hewaan de'iyaa asaappe ittuu ittuu hank'k'ettiide, «Ha shittuwaa c'oo ayaw bayizzay? Ha shittuwaa heezzu s'eetu biraa santtimiyaan† zal"iide, miishshaa hiyyeesaw immanaw danddayettee» yaagiide barenttu gidдон haasayiino; yaatiide he mishiratto darssi hank'k'etteeddino.

⁶ Shin Yesuusi hawaadan yaageedda; «Ha mishiratto ayinne gooppite; izo ayaw metootsiitee? Iza taw lo"obaa ootsaaddu.

⁷ Hiyyeesatuu ubbaa wode hinttentunna de'iino; hintte koyyeedda wode awudenne

^{14:1} Kes. 12:1-27 * ^{14:3} *Darii al"o shittuwaa:* Guussay loytsi sawiyaawaa guussaa. † ^{14:4-5} *Biraa santtimiyyaa:* 6:37S'eellite.

unttunta maaddanaw danddayiita; shin taani ubbaa wode hinttenttunna de'ikke.

⁸ Iza barew danddayetteeddawaa ootsaaddu; k'ay ta asatetsay moogettanaappe kasetaade moogoo giigissanaw shittuwaa okkaaddu.

⁹ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; sa'aa ubbaan wonggalaa mishiraachchuwaa odiaaasan hak'aninneekka, Asay izo k'oppaana mala, ha iza ootseeddawe odettana» yaageedda.

*Yihudaa Ask'k'orootu Yesuusa
Aatsiide Immanaw Zoretaa Eeno Geedda
(Mat. 26:14-16; Luk'. 22:3-6)*

¹⁰ Tammanne laa"u Yesuusa kaalliyaawantuppe ittuu Yihudaa Ask'k'orootu‡ giyaawe, Yesuusa k'eesatuwaa kaappatoo aatsiide immanaw untunttukko beedda.

¹¹ Unttuntu hewaa siseedda wode nashettiide, «Nuuni new miishshaa immana» yaageeddino; Yihudaa Ask'k'orootu Yesuusa aatsiide immanaw injjetiyaa wodiyaa wochchee.

*Yesuusi Barena Kaalliyaawanttunna
Paasigaa K'umaa Meedda
(Mat. 26:17-25; Luk'. 22:7-14, 21-23; Yoh. 13:21-30)*

¹² C'aalibeenna ukitsaa miyaa baalaa gallasaa bonchchiyyaa koyro gallassi, Paasigaa k'umaa maanaw dorssaa shukkiyyaa wode, Yesuusa kaalliyaawanttu Aa, «Paasigaa bonchchiyyaa gallassi neeni maana k'umaa nuuni hak'a biide giigissanee?» yaagiide oochcheeddino.

13 Yesuusi barena kaalliyaawanttuppe laa"atuwaa hawaadan yaagiide kiitteedda; «Katamaa biite; hintte biishshin, otuwaan haatsaa tookkeedda itti bitanii hinttentunna gaketanawaa; Aa kaallite.

14 I biide geliyaa golliyaawuwaa, «Tamaaris-siyaawe neena, «Taani taana kaalliyaawanttunna Paasigaa k'umaa maanaw ta imatsaa kifilii hak'anee?» yaagee» yaagite.

15 Golliyaawuu hinttentta pook'iyaa bollan de'iyaa giigi utteedda aako kifiliyaa bessana; hewaan nuw giigissite» yaageedda.

16 He laa"u Yesuusa kaalliyaawanttu kesiide, katamaa beeddino; Yesuusi barenttoo odeeddawaadankka ubbabaa demmiide, Paasigaa k'umaa giigisseeddino.

17 Sa'ay omarssiyaa wode Yesuusi tammanne laa"u barena kaalliyaawanttunna yaa beedda.

18 Unttuntu uttiide samppaappe k'umaa miishshin, Yesuusi unttunta, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttuppe ittuu taananna miyaawe, taana aatsiide immanawaa» yaageedda.

19 Aa kaalliyaawanttu loytsi sisettina, huup'iyaan huup'iyaan Aa, «Tumu taaneeshsha?» giyaawaa doommeeddino.

20 Yesuusi zaariide, «I ha hinttenttu tammanne laa"atuwaappe ittuwaa; I taananna ittippe tushanaw bare daabbuwaa shaataan yeddiyaawaa.

21 Taani, Asaa Na'ay, S'oossaa mas'aafay hayk'k'ana geeddawaadan hayk'k'ana; shin

taana, Asaa Na'aa, aatsiide immiyaa uraw aayyeero; he uray yelettennaan atteeddento, aw lo" a shin» yaageedda.

Godaa Kawuwaa Akkiyaa Wogaa

(Mat. 26:26-30; Luk'. 22:14-20; 1 K'or. 11:23-25)

²² Unttuntu miishshin, Yesuusi daabbuwaa akkiide, S'oossaa galateedda; he daabbuwaa mentsiide, barena kaalliyaawanttoo immiidde, «Heytte; hawe ta ashuwaa» yaageedda.

²³ S'uu'aa akkiide, S'oossaa galatiide, untunttoo immeedda; ubbay he s'uu'aappe usheeddino.

²⁴ Yesuusi, «Hawe ooratsa c'aak'uwaan§ c'ora asaa diraw gukkiyaa ta suutsaa.

²⁵ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; taani S'oossaa kawutetsaan ooratsa woyniyaa eessaa ushana gallassay gakkanaw, laa'entsuwaa ha woyniyaa eessaa ubbakka ushikke» yaageedda.

²⁶ Mazimuriyaa yes's'eeddawaappe guyyiyaan, Debre Zayite Deriyaa beeddino.

P'es'iroosi Kaddanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda

(Mat. 26:31-35; Luk'. 22:31-34; Yoh. 13:36-38)

²⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttoo, «Hinttenttu ubbay taana yeggiide wos's'anita; ayaw gooppe, S'oossaa Mas'aafay, «S'oossay dorssaa heem-miyaawaa wod'ana;

§ 14:24 Ooratsa c'aak'uwaa: S'oossay bare asaw Yesuusa hayk'uwaa baggana k'aalaa geleedda ooratsa k'aalaa c'aak'uwaa. Hewenneekka Aa gakkiiyaa s'uu'aa, I bare suutsaa gussiide aatsi immeedda Aa de'uwaa. Hewenneekka, nu ec'a asatetsay ubbay laamettina, ooras's'eedda S'oossaa higgii nu wozanaan s'aafetteeddawaa odee. 14:24 Kes. 24:8; Erm. 31:31-34

hewaappe guyyiyaan dorssay ubbay laalet-tana gee»
yaageedda.

²⁸ Shin taani hayk'uwaappe denddeeddawaappe guyyiyaan, hinttentuppe kasetaade Galiilaa baana» yaageedda.

²⁹ P'es'iroosi zaariide, «Unttuntu ubbatuu neena yeggiide booppekka, taani neena mulekka yeg-gikke» yaageedda.

³⁰ Yesuusi P'es'iroosa, «Taani new tumuwaa oday; hachche k'amma kuttuu laa'entsuwaa waassanaappe kase, neeni taana heezzu gede kaddanaassa» yaageedda.

³¹ Shin P'es'iroosi kasewaappekka minisiide, «Taani haray atto, neenanna ittippe hayk'k'inttokka, neena mulekka kaddikke» yaageedda. K'ay haratuu ubbatuukka hewaadan geeddino.

Yesuusi Geetesemaaniyaan Woosseedda
(Mat. 26:36-46; Luk'. 22:39-46)

³² Geetesemaane giyaa sa'aa beeddino; Yesuusi barena kaalliyaawantta «Taani S'oossaa woossanaw, hinttenttu hawaan uttishshite» yaageedda.

³³ Yesuusi P'es'iroosa, Yaak'oobanne Yohaannisa barenanna afeedda; darii kayyotteeddanne metooteedda.

³⁴ K'ay untunta, «Taani hayk'k'ana gakkanawukka kayyottay; hawaan takkishshite; gem"ishoppite» yaageedda.

35 Guutsaa sintsakko shiik'iide, sa'aan guufanniide, danddayettiyaawaa gidoope, he wodii bareppe aad'd'ana mala, S'oossaa woosseedda.

36 K'aykka, «Abbabboo,* ta Aabboo, ubbabay new danddayettee; ha s'uu'aa taappe digga; shin ne sheniyaadan hanoppe attin, ta sheniyaadan hanoppo» yaageedda.

37 Yesuusi barena kaalliyaawanttukko simmiyiide, gem"isheeddawantta demmiide P'es'iroosa, «Simoonaa, gem"ishshaaddii? Neeni itti saatentonne naaganaw danddayabeykkii?

38 Paac'iyaan hintte gelenna mala, naagettittenne S'oossaa woossite; ayyaanay giigi utteedda; shin ashuu daaburanchcha» yaageedda.

39 K'aykka biide kasewaadankka S'oossaa woosseedda.

40 Aa kaalliyaawanttukko guyye simmiide I yiyaa wode, gem"isheeddawantta demmeedda; untuntu ayfiyaa gem"ishuu goozi wotseedda diraw, aw ayaa haasayiinonttokka eribeykkino.

41 Heezentsuwaa untunttukko yiide, «Ha"i gakkanawukka gem"ishiiteenne shemppiitee? Gidana; wodii gakkeedda; be'ite, taana, Asaa Na'aa, nagaranchcha asatuwaa kushiyaan aatsiide immiyaa wodii gakkeedda.

42 Denddina boytte; be'ite, taana aatsiide immiyaawe haweku gakkeedda» yaageedda.

* 14:36 Abbaa: Guussay Giriike k'aalankka «Abbaa» gidiyaa wode, Aramaayike k'aalaani «Aabba» giyaawaa.

*Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyan
Oyk'etteedda*

(Mat. 26:47-56; Luk'. 22:47-53; Yoh. 18:3-12)

⁴³ Yesuusi hewaa biro haasayishshin, tammanne laa"u Aa kaalliyaawanttuppe ittuu, Yihudaa Ask'k'orootu, ellekka gakki wod'd'eedda; k'ay k'eesatuwaa kaappatuu higgiiyaa tamarissiyaawanttunne c'imatuu kiittina, mashshaanne s'am"aa oyk'k'eedda c'ora Asay aanana ittippe yeedda.

⁴⁴ Yesuusa aatsi immiyaawe he c'ora asaw, «Taani yeriyaawe Aa; Aa oyk'k'iide loytsi naagiide, afite» yaagiide mallaa odi wotseedda.

⁴⁵ Yihudaa Ask'k'orootu gakkosaannakka Yesuusakko shiik'iide, «Tamarissiyaawoo» yaagiide Yesuusa yeri akkeedda.

⁴⁶ He c'ora Asay Yesuusa minisi oyk'k'eedda.

⁴⁷ Shin matan ek'k'eeddawanttuppe ittuu bare c'ubiyaa shoddinne k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa k'oomaa shoc'iide, Aa haytsaa k'ans's'i oleedda.

⁴⁸ Yesuusi zaariide, he shiik'eedda c'ora asaa, «Taana bonk'k'anchcha kessiide, bonk'k'anchchaa oyk'k'iyawaadan oyk'k'anaw c'ubiyaanne s'am"aa oyk'k'iide yeedditee?

⁴⁹ Taani Geeshsha Golliyaan tamarissaadde, gallassan gallassan hinttenttunna de'iyaa wode taana oyk'k'ibeykkita; shin S'oossaa Mas'aafatuu geeddawe polettanaw bessee» yaageedda.

⁵⁰ Yesuusa kaalliyaawanttu ubbatuu Aa yeggiide bi aggeeddino.

⁵¹ Nas'alaa s'alalaa mayyeedda itti yalaga bi-tanii Yesuusa kaalliyaawaa Asay oyk'k'eedda.

⁵² Shin he bitanii nas'alaa oliide, kallo s'iira wos's'eedda.

Yesuusa Pirddiyaa Shanggatuwaakko Afeeddino

(Mat. 26:57-68; Luk'. 22:54-55, 63-71; Yoh. 18:13-14, 19-24)

⁵³ Asay Yesuusa k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa soy, k'eesatuwaa kaappatuwaa ubbatuu, c'imatuunne higgiiyaa tamarissiyaawanttu shiik'eeddasaa afeeddino.

⁵⁴ P'es'iroosi k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa dirssaa gidduwaa gakkanaw haakuwaan Aa kaalleedda; yaan naagiyaawaanna tamaa kashiidde, utti aggeedda.

⁵⁵ K'eesatuwaa kaappatuunne hewaan shiik'eedda Asay ubbay Yesuusa wod'anaw Aa bolla markkaa koyyeeddino; shin ayinne demmibeykkino.

⁵⁶ Ayaw gooppe, c'ora asatuu Aa bollan wordduwaa markkatteeddino; shin untunttu markkatetsay itti mala gidenna.

⁵⁷⁻⁵⁸ Itti itti asatuu denddi ek'k'iide Yesuusa bolla, «I, «Taani Asay kees's'eedda ha Geeshsha Golliiyaa kolaade, Asay kees's'ibeenna hara Geeshsha Golliiyaa heezzu gallassaa gidдон kees's'ana» giishshin, nuuni siseeddo» yaagiide wordduwaa markkatteeddino.

⁵⁹ Shin haray atto untunttu markkatetsay hewaan itti mala gidibeenna.

⁶⁰ K'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuu asaa ubbaa sintsan denddi ek'k'iide Yesuusa, «Hawanttu neena mootiyaa mootoo new zaariyaabay baawee?» yaagiide oochcheedda.

⁶¹ Shin Yesuusi c'o"u giide, ayinne zaaribeenna; k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuu Aa, «Anjjettedda S'oossaa Na'ay Kiristtoosi neene?» yaagiide laa'entsuwaa oochcheedda.

⁶² Yesuusi zaariide, «Ee, taana; hintte taana, Asaa Na'aa, wolk'k'aama S'oossaappe ushechcha baggana uttide'ishshinanne saluwaa shaariyaanna yiishshin be'ana» yaageedda.

⁶³ K'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuu bare mayuwaa peed'i oliide, «Nuuna hawaappe sintsan ayaw hara markkaa koshshii?

⁶⁴ Hinttenttu Aa boriyaa siseeddita; hintte k'ofay ayee?» yaageedda; untunttu ubbay, «I hayk'k'ana bessee» yaagiide Aa bolla pirddeeddino.

⁶⁵ Unttuntuppe ittuu ittuu Aa bolla c'ushetsaa doommeeddino; Aa ayfiyaa kammi dechchiide, «Neena dechcheeddawe oonee? Ane timbbitiyaa oda!» yaageeddino; k'ay naagiyaawanttukka Aa k'ins's'alliyaa bak'k'iidde afeeddino.

P'es'iroosi Yesuusa Kaddeedda
(*Mat. 26:69-75; Luk'. 22:56-62; Yoh. 18:15-18, 25-27*)

⁶⁶ P'es'iroosi dirssaa gidдон hirkkinna de'ishshin, k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa mac'c'a k'oomatuwaappe ittinna yaaddu.

⁶⁷ P'es'iroosi tamaa kashiyaawaa be'aade, c'adda s'eellaade, «Neenikka Naazireetiyaa Yesuusanna ittippe de'aa» yaagaaddu.

⁶⁸ Shin P'es'iroosi, «Neeni giyaawe ayentto taani erikke; taw akeeketenna» yaagiide kaddeedda;

yaatiide dirssaa penggiyaakko kaseedda; kut-tuukka waasseedda.†

⁶⁹ He k'oomata P'es'iroosa be'aade, Aa matan ek'k'eedda asatuwaa, «Ha bitaniikka untuntunna de'ee» gaade gujjaade oduwaa doommaaddu.

⁷⁰ Shin P'es'iroosi k'aykka kaddeedda.

Guutsaa gam"ishin, matan ek'k'eedda asatuu laa'entsuwaa P'es'iroosa, «Neeni tuma untuntunna ittippe de'aa; ayaw gooppe, neeni Galiilaa gadiyaa asaa» yaageeddino.

⁷¹ Shin P'es'iroosi, «Taani hewaa hintte giyaa bitaniyaa erikke!» yaagiide barena shek'aanne c'aak'uwaa doommeedda.

⁷² Ellekka kuttuu laa'entsuwaa waassi aggeedda; P'es'iroosi barena Yesuusi, «Neeni kuttuu laa'entsuwaa waassanaappe kase heezzu gede taana kaddanaassa» geeddawaa hassayiide, darii yeekkeedda.

15

Yesuusa P'ilaas'oosakko Afeeddino

(Mat. 27:1-2, 11-14; Luk'. 23:1-5; Yoh. 18:28-38)

¹ Wontta guuran ellekka k'eesatuwaa kaappatuu c'imatuwaannannee Muse higgiiyaa tamarissiyaawaanttunna hewaan shiik'eedda Ayihuda shanggatuwaa ubbaanna mak'k'ettiide, Yesuusa k'achchi afiide, P'ilaas'oosaw aatsiide immeeddino.

² P'ilaas'oosi Aa, «Neeni Ayihudatuwaa kaatee?» yaagiide oochcheedda.

† 14:68 **Kuttuukka waasseedda:** Ha k'aalay beni biletteedda itti itti biletsaan baawa.

Yesuusi zaariide Aa, «Ne giyaawaadana» yaageedda.

³ K'eesatuwaa kaappatuu Yesuusa daroban mooteeddino.

⁴ P'ilaas'oosi shirettiide Yesuusa, «New zaariyaabay baawee? Unttuntu ne bolla woyissa mootuwaa ahinto be'ikkii?» yaagiide oochcheedda.

⁵ Shin Yesuusi harabaa zaarennaan is's'ina, P'ilaas'oosi maalalletteedda.

Yesuusa Bolla Hayk'uwaa Pirddeeddino

(Mat. 27:15-26; Luk'. 23:13-25; Yoh. 18:39-40; 19:1-16)

⁶ P'ilaas'oosaw Paasigaa Baalaa bonchchiyaa gallasaan Asay koyyiyaa itti uraa k'ashuwaappe billiyaa wogay de'ee.

⁷ He wode itti Barbbaana giyaa bitanii walassaa kessiide shemppuwaa wod'eedda asatuwaana ittippe k'asho golliyaan de'ee.

⁸ Shiik'eedda c'ora Asay P'ilaas'oosi kase eret-towaadankka barenttoo maarotaa ootsana mala, Aa oochcheeddino.

⁹ P'ilaas'oosi asaa zaariide, «Taani hinttenttoo Ayihudatuwaa kaatiyaa billiyaawaa koyyiitee?» yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Ayaw gooppe, k'eesatuwaa kaappatuu Yesuusa k'anaatiide aatsi immeeddawaa P'ilaas'oosi ereedda.

¹¹ Shin k'eesatuwaa kaappatuu Yesuusa kootaa Barbbaana billanaadan, he shiik'eedda Asay P'ilaas'oosa woosana mala, asaa mak'k'eeddino.

¹² P'ilaas'oosi laa'entsuwaa zaariide, «Yaatina, ha Ayihuda kaatiyaa hinttenttu giyaawaa wootoo?» yaageedda.

¹³ Asay P'ilaas'oosaw zaari zaari barenttu kooshshaa d'ok'k'u ootsiide, «Aa kak'k'a» yaageeddino.

¹⁴ P'ilaas'oosi asaa, «Ayaw? I ay iitabaa oot-seedee?» yaageedda.

Shin Asay kasewaappekka bare kooshshaa d'ok'k'u ootsiide, «Aa kak'k'a» yaageeddino.

¹⁵ P'ilaas'oosi asaa nashechchanaw koyyiide, Barbbaana asaw billeedda; yaatiide lissuwaan Yesuusa wotaadaratuwaan shoc'issiide, kak'k'ana mala untunttoo aatsi immeedda.

Wotaadaratuu Yesuusa K'iliic'eeddino
(Mat. 27:27-31; Yoh. 19:2-3)

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, wotaadaratuu Yesuusa gadiyaa mooddiyaawaa gibbiyaa afiide, hara wotaadaratuwaa ubbaa ittippe s'eeseeddino.

¹⁷ K'ay zo'o mayuwaa Aa mayzzeeddino; aguntsaa kalachchaa giigissiide, Aa huup'iyaan wotseeddino.

¹⁸ Hewaappe guyyiyaan Aa, «Ayihudatuwaa kaatew, sarotay new gido» yaagi sarotiidde, Aa k'iliic'uwaa doommeeddino.

¹⁹ Yesuusa huup'iyaa mak'k'aa s'am"aan shoc'eeddino; k'ay Aa bollan c'uchcheeddino; gulbbatiide aw goyinneeddino.

²⁰ Aa bolla k'iliic'eeddawaappe guyyiyaan, zo'o mayuwaa aappe k'aari akkiide, Aa mayuwaa Aa mayzzeeddino; yaatiide mask'k'aliyaa bollan mis-imaariyan d'ishiide, Aa kak'k'anaw afeeddino.

Yesuusa Kak'k'eeddino
(Mat. 27:32-44; Luk'. 23:26-43; Yoh. 19:17-27)

²¹ Unttuntu biide, Iskkinddiranne Rufoosa yeledda aawuwaa, itti Simoona giyaa K'ereena

gadiyaa asay, gas'aappe katamaa yiyaawaanna gaketiiide, Yesuusa mask'k'aliyaa wolk'k'aan toosseeddino.

²² Yaatiide Golggootaa geetettiyaasaa Yesuusa afeeddino. «Golggootaa» giyaawe «Huup'iyaa Gosiyaasaa» * giyaawaa.

²³ Kawaraa giyaa d'alii walaketteedda woyniyaa eessaa Yesuusaw ushanaw immeeddino; shin I ushennaan is's'eedda.

²⁴ Unttuntu Aa kak'k'eeddino; k'ay oona oona gakkanentto eranaw Aa mayuwaa shaakkiide, saamaa yeggeeddino.

²⁵ Unttuntu Aa kak'k'iyaa wode, wonttaappe heezzu saate.

²⁶ «Ayihudatuwaa kaatiyaa» yaagi Aa mootiyaa s'aafuu s'aafeetti utteedda.

²⁷ Yesuusanna laa"u kayisatuwaa ittuwaa aappe ushechcha baggana, k'ay ittuwaa aappe had-dirssa baggana mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishiide kak'k'eeddino.

²⁸ S'oossaa Mas'aafay, «Iitabaa ootseedda asatuwaana I paydetteedda» yaagiyaawe poletteedda.

²⁹ Ogiyaanna aad'd'iyaa Asay Yesuusa kad'iide, barenttu huup'iyaa k'aatsiidde boreeddino; «Simmi, Geeshsha Golliyyaa kolaade heezzu gallassaa gidдон kees's'iyaawoo,

³⁰ ane mask'k'aliyaa bollappe wod'd'aade, ne huup'iyaa ashsha» yaageeddino.

^{15:21} Rom. 16:13 * ^{15:22} «Huup'iyaa Gosiyaasaa» Geetettiyaawe, asaa huup'iyaa malatiyaa shuchchay hewaan de'iyaa diraw, huup'iyaa gosiyaasaa geetetteedda. ^{15:24} Maz. 22:18

^{15:28} Isa. 53:12 ^{15:29} Maz. 22:7; 109:25; Mar. 14:58; Yoh. 2:19

³¹ Hawaadanka k'eesatuwaa kaappatuu Muse higgiiyaa taa'arissiyaawaanttunna ittippe Yesu-
usa bolla, «Hara asatuwaa ashsheeda; shin barena
ashshanaw danddayenna;

³² nuuni be'iide ammanana mala, Kiristtoosi
Israa'eeliyaa kaatii, ane mask'k'aliyaa bollappe
ha"i wod'd'o» giide k'iliic'eeddino. K'ay haray
atto, aanana mask'k'aliyaa bolla misimaariyan
d'ishettiide kak'etteeddawanttukka Aa bolla
k'iliic'eeddino.

Yesuusa Hayk'uwaabaa

(Mat. 27:45-56; Luk'. 23:44-49; Yoh. 19:28-30)

³³ Usuppun saatiyaappe doommiide, udduppu
saatiyaa gakkanaw, gadiyaa ubbay d'umeedda.

³⁴ Udduppu saatiyaan Yesuusi bare k'aalaa
d'ok'k'u ootsiide, «Elohee, Elohee, laamaa
sabak'itaanii?»† yaageedda. Hewaa giyaawe,
«Ta S'oossaw, ta S'oossaw, taana ayaw aggaaddii?»
giyaawaa.

³⁵ Hewaan ek'k'eedda asaappe ittuu ittuu
hewaa sisiide, «Be'ite; Eelaasa s'eese» yaageedda.

³⁶ He asaappe ittuu wos's'i yiide, zanzzaa
malatiyaawaan c'aala woyniyaa eessaa
kuntseedda; hewaa mak'k'aa gatimaa
s'eeraan wotsiide, «De'ishshite ane; Eelaas
mask'k'aliyaappe Aa wotsanaw yaanenttonne
ane be'oytte» yaagiidde Yesuusa doonaakko
ushshanaw shiishsheedda.

† **15:34** *Elohee, Elohee, laamaa sabak'itaanii:* Ha k'aalatuu Yesuusi
ha alamiyaan ashuwaa mayyiide simerettiiyaa wode haasayettiiyaa
Aramaayike geetettiiyaa k'aalaan haasayettowaa. **15:34** Maz.
22:1 **15:36** Maz. 69:21

³⁷ Yesuusi k'aalaa d'ok'k'u ootsi waassiide, hayk'k'i aggeedda.

³⁸ Geeshsha Golliyaan k'ashetteedda gaarid-duu k'ommoppe duge gakkanaw, laa"u kesiide pooshetti wod'd'eedda.

³⁹ Mask'k'aliyaappe sintsa baggana hewaan ek'k'eedda itti s'eetuwaaw Kaappuu, hewaa keenaa Yesuusi waassiide hayk'k'eeddawaa be'eedda wode, «Ha bitanii tumu S'oossaa Na'aa» yaageedda.

⁴⁰ Hewaan haakuwaan ek'k'iide s'eelliyaa ama-reeda mac'c'awanttu de'iino; untunttu gidдон Magdala giyaa katamaappe yeedda Mayraama, teefa Yaak'oobanne Yoosa daaya Mayraamanne Salooma de'iino.

⁴¹ He mac'c'a asatuu Yesuusi Galiilaan de'iyaa wode, Aa kaalleeddawanttanne Aa maaddeeddawantta; k'ay Yesuusanna ittippe Yerusaalame beedda hara c'ora mac'c'a asatuu hewaan de'iino.

Yesuusa Mooguwaabaa

(Mat. 27:57-61; Luk'. 23:50-56; Yoh. 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Sa'ay omarsseedda wode, hewaan shiik'eedda asaan bonchchetteedda itti Yooseefo giyaa bitanii, S'oossaa kawutetsay yaanawaa naagi utteeddawe, Armmaatiyaasa giyaa katamaa Asay yeedda; he gallassay wonttetsa Sambbatav giigettiyaa gallassaa gideedda diraw, Yooseefo s'aliide P'ilaas'oosakko biide, Yesuusa anhaa akkanaw woosseedda.

⁴⁴ P'ilaas'oosi, Yesuusi elekka hayk'k'i diggeeddawaa siseedda wode maalaletteedda; s'eetuwaaw

kaappuwaa s'eesiide, «I hayk'k'oodeppe gam"eeddee?» yaagiide oochcheedda.

⁴⁵ P'ilaas'oosi Yesuusi hayk'k'eeddawaa s'eetuwa kaappuwaappe sisiide, Aa anhaa Yoosefo akkanaadan ootseedda.

⁴⁶ Yoosefo mooguwa mayuwa shammeedda; Yesuusa anhaa mask'k'aliyaappe wotsi mayuwaan s'aas'iide, shuchchaa wooc'eedda asaa moogiyaa gonggoluwaa giddon Aa anhaa wotseedda; k'ay he gonggoluwaa doonaan wolk'k'aama shuchchaa gondдорssiide wotseedda.

⁴⁷ Magdala katamaappe yeedda Mayraamanne Yoosa daaya Mayraama Yesuusa anhaa untunttu hak'an wotsintto be'iino.

16

Yesuusi Hayk'uwaappe Denddeedda
(Mat. 28:1-8; Luk'. 24:1-12; Yoh. 20:1-10)

¹ Sambbatay aad'd'eeddawaappe guyyiyaan, Magdala katamaappe yeedda Mayraama, Yaak'ooba daaya Mayraamanne Salooma biide, Yesuusa anhaa okkanaw shittuwaa shammeeddino.

² Wogaa gallassi wonttumaatsa daro guuran s'alk'k'ii kesishshin, he gonggoluwaa beeddino.

³ Untunttu barenttu giddon ittuu ittuwaanna, «Gonggoluwaa doonaappe nuw shuchchaa oonee gondдорssiide digganaweeshsha?» yaagiide haasayiino.

⁴ Untunttu s'eelliyaa wode, he daro wolk'k'aama shuchchaa gondдорssidiggeed-dawaa be'eeddino.

⁵ Yesuusi moogetteedda gonggoluwaa giddo geliyaa wode, itti wodalla bitanii bootsa mayuwaa mayyiide, ushechcha baggana utteeddawaa be'iide dagammeeddino.

⁶ Shin I untuntta, «Dagammoppite. Mask'k'aliyaa bolla kak'etteedda Naazireetiyaa Yesuusa hinttenttu koyyiyaawaa eray. I hawaan baawa; denddi diggeedda. Untunttu Aa wotseeddasaa hawaa be'ite.

⁷ Shin biide Yesuusi barena kaalliyaawanttoonne P'es'iroosaw, «Yesuusi hinttenttuppe kasetiide Galiilaa bee; I hinttenttoo odeeddawaadankka hinttenttu Aa yaan be'ana» yaagiide hawaa odite» yaageedda.

⁸ Mac'c'a asatuu yashshaan kokkoriidde, Yesuusi moogetteedda gonggoluaappe kesiide bak'ati aggeeddino; k'ay untunttu yayyeedda diraw, asaw hewaa oossinne ayinne odibeykkino.

Mac'c'a asatuu biide, barenttoo odetteeddabaa ubbaa P'es'iroosawunne aanana de'iyaaawanttoo k'antsaan odeeddino; hewaappe guyyiyaan, Yesuusi bare huup'ew barena kaalliyaawanttu bolla, med'inaw ashshiyaa laamettenna geeshsha mishiraachchuwaa k'aalaa, away mokkiyaasaappe wulliyaasaa gakkanaw kiitteedda.

*Yesuusi Magdala Mayraamiw Beetteedda
(Mat. 28:9-10; Yoh. 20:11-18)*

⁹ Yesuusi hayk'uwaappe denddeeddawaappe guyyiyaan, Wogaa gallassi guura, laappu iita ayyaanatuwaa kesseedda Magdala katamaappe yeedda Mayraamiw kasetiide beetteedda.

¹⁰ Iza baade kase aanana de'iyaawanttoo, k'arettiiddinne yeekkiidde utteeddawanttoo odaaddu;

¹¹ shin Yesuusi pas'a de'iyawaanne iziwi beetteeddawaa untuntu siseedda wode, Izi oduwaa tuma gibeykkino.

Yesuusi Laa'u Barena Kaalliyaawanttoo Beettedda

(Luk'. 24:13-35)

¹² Hewaappe guyyiyaan, untuntuppe laa"atuu katamaappe kesiide biishshin, ogiyaan Yesuusi koyrowaappe dummatiide, untunttoo beettedda.

¹³ Untuntu guyye simmiide, haratoo odeeddino; shin hewanttu untuntu oduwaa tuma gibeykkino.

Yesuusi Tammanne Itti Barena Kaalliyaawanttoo Beettedda

(Mat. 28:16-20; Luk'. 24:36-49; Yoh. 20:19-23; Kit. 1:6-8)

¹⁴ Guyyeppe tammanne itti Yesuusa kaalliyaawanttu k'umaa miishshin, Yesuusi untunttoo beettedda. Untunttoo ammanuu bayinna diraw, I untunta seereedda; k'ay hayk'uwaappe I denddeeddawaa be'eeddawanttu untunttoo odina, untuntu ammanennaan is'seedda dirawunne odina sisennawantta gidiyaa diraw, I untunta seereedda.

¹⁵ I untunta hawaadan yaageedda; «Alamiyaa ubbaa biide, asaa ubbaw wonggalaa mishiraachchuwaa k'aalaa odite.

¹⁶ Ammanowenne s'ammak'ettowe attana; shin ammanennawaa bolla S'oossay pirdana.

¹⁷ Taanan ammaniyaawanttu ha malaatatuwaa ootsanawantta: untunttu ta suntsan iita ayyaanatuwaa kessanawantta; k'ay untunttu dumma dumma ooratsa k'aalaan haasayanawantta.

¹⁸ Untunttu shooshshaa oyk'k'oopekka, woy ayaanne wod'iyaa marzziyaa ushinttokka untuntta k'ohenna. K'ay untunttu barenttu kushiya hargganchchatuwaa bolla wotsana; he hargganchchatuu pas'ana» yaageedda.

Yesuusi Saluwaa Pude Kaseedda
(Luk'. 24:50-53; Kit. 1:9-11)

¹⁹ Godaa Yesuusi barena kaalliyaawanttunna haasayeeddawaappe guyyiyaan, S'oossay Aa pude saluwaa afina, S'oossaappe ushechcha baggana utteedda.

²⁰ Aa kaalliyaawanttu biide, ubba saan wong-galaa mishiraachchuwaa odeeddino. Godaykka untunttunna ittippe ootsee; untunttu odiiyaa k'aalaykka tuma gideeddawaa untunttu ootsiyaa malaatatuwaan erisseedda.*

* **16:20** Itti itti beni Geeshsha Mas'aafatuwan ha paydatuu baawa.

Geeshsha Mas'aafaa
The Holy Bible in the Dawuro language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: (Dawro)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025

e663db08-d959-5a91-aa50-cd0737b1040c